SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVIII. No. 248. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 31, 1991. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 31-го ГРУДНЯ 1991. Ч. 248. РІК XCVIII.

ЗВЕРНЕННЯ

1 січня 1992.

УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАЛЬНОГО СВІТОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА НА РІДНІЙ ЗЕМЛІ І В РОЗСІЯННІ ЖИВУЧИХ, ГОЛОВНО Ж ДО ЧЛЕНІВ ПАТРІЯРХАЛЬНИХ ТОВАРИСТВ ТА ВСІХ МИРЯН УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Дорогі Брати і Сестри!

Цей рік, що його подарував нам Господь, рік перший відновленої української державности, є рівночасно і роком столітніх уродин великого українця наших недавніх часів — ісповідника Віри, Патріярха й Кардинала Йосифа Сліпого, який народився в селі Заздрість на Поділлі 17-го лютого 1892 року.

Багато є причин, щоб відзначити цей ювілейний рік: ще за життя свого Патріярх Йосиф був не лиш визначним науковцем -теологом, не лиш Главою Української Католицької Церкви у найважчі для неї часи, але і своїм 18-літнім ісповідництвом та непохитною поставою протягом цього часу — став висловом і уосібленням цілої нашої Нескореної Церкви і в його особі ми вшановуємо сонми незчисленних, а часто й невідомих Ісповідників та мучеників. Це ж вони, під Його проводом, винесли всі ворожі переслідування, щоб довести остаточно до відродження і леґалізації нашої Української Греко-Католицької Церкви, щоб підтвердити ще раз, що „врати пекольні її не переможуть".

Патріярх Йосиф Сліпий був і тим живим, харизматичним центром, довкола якого згуртувалися всі найкращі сили УКЦеркви в розсіянні, для втримання батьківської віри і звичаю, наперекір усім асиміляційним тенденціям. На міжнародному полі Покійний був першим, хто в часи найбільшої деконьюнктури української справи — на Вселенському Соборі Ватиканському Другому — підняв справу мовчазної й незнаної тоді у світі нашої Церкви, ставлячи вимогу створення і завершення Її Патріярхатом Києво-Галицьким. Цей виступ мав значення, яке далеко виходило поза чисто церковні справи.

Не можна й недооцінити значення Патріярха Йосифа в ділянці всеукраїнського екуменізму. Він залишив у своєму заповіті відомі слова: ставайте всі в обороні Української Католицької Церкви, але бороніть права Української Православної Церкви, так само жорстоко знищеної чужим насиллям. Бороніть також інші християнські релігійні громади на українській землі... І це були не лише слова, бо в усій своїй діяльності протягом двадцяти років у вільному світі, йдучи слідами свого великого попередника, Митрополита Андрея Шептицького, Патріярх Йосиф діяв у дусі екуменізму, в дусі єдности Церкви й народу та всіх українців-католиків. Відомий, наприклад, його щедрий дар на побудову пам'ятника Митрополиту Василеві Липківському у Бавн Бруці.

У цьому 1992 році відзначаємо не лиш століття із дня народження цього мужа Божого Провидіння, але і плянується святочне перенесення 28-29-го серпня 1992 року його тлінних останків із крипти храму св. Софії в Римі, у його правний осідок — до Катедри Святого Юра у Львові, так, як цього бажав він у своєму Заповіті.

Тому Українське Патріярхальне Світове Об'єднання вважає вповні оправданим та доцільним проголосити цей 1992 рік Роком Патріярха Йосифа Сліпого та, за благословення наших духовних властей, закликаємо все наше громадянство вшанувати великого подвижника Церкви і народу.

Особиво важливо, щоб наповнити звучання слів цього проголошення якнайширшим та найглибшим змістом. На 26-го — 28-го серпня 1992 року плянується Світовий конґрес мирян у Львові, присвячений актуальним проблемам Української Греко-Католицької Церкви, на якому прозвучать ідеї Патріярха. Крім цього плянуємо всенародні святкування, а зокрема академії, доповіді та конференції, які повністю з'ясували б та закріпили б у свідомості нашого громадянства вагу і вартість цієї небуденної людини та її життєвого подвигу. Пропонуємо широку пресову кампанію в цьому напрямі, яка охопила б теж і

(Закінчення на стор. 7-ій)

Виробництва кінофільмів турбуються майбутнім українських фільмів

Київ (УНІАР). — Тут недавно у кінотеатрі „Зоряний" відбулася пресконференція правління республіканського виробничого об'єднання „Укркіновідеопрокат", що було створено 1-го квітня 1991 року з метою переходу від адміністративно-командних методів управління до економічних. Це об'єднання має 980 постійно діючих кінотеатрів і 22,000 сільських кіноустановок.

Головний директор виробничого Кіновідеопрокату Володимир Нестерчук поінформував присутніх про сумний стан справ у кіновідеомережі України, про її проблеми, що почалися не вчора і посилилися з запровадженням ринкових відносин. Зокрема у 1990 році прокат отримав 5 міл. карбованців замість необхідних 100 міл. У 1992 році потреби прокату становитимуть 500 міл. Він також ознайомив присутніх із принциповою позицією виробничого об'єднання, яка полягає у необхідності зробити все можливе, щоб запобігти занепадові сільської кіномережі.

Про досвід праці об'єднання „Киноднєпр", що діє на Дніпропетровщині, розповів його директор Геннадій Тимошенко. Завдяки новим формам праці, відвідування сільських кінотеатрів зросло втричі. Відповідаючи на запитання, головний директор „Укркіновідеопрокату" сказав, що він бачить два шляхи виходу з кризи: це насичення ринку якісними фільмами і ліцензування, що дасть змогу боротися з кіновідео піратами. На сьогодні „Укркіновідеопрокат" підписав договір про наміри з американською фірмою „Коламбія пікчерс", в якому йдеться про представництво „Укркіновідеопрокатом" фільмів „Коламбія пікчерс" в Україні.

Перед керівництвом об'єднання журналісти і кінознавці неодноразово ставили запитання щодо передач американської кіновідеопродукції далеко не найвищого ґатунку на українських екранах і нестачу місця для українського кіно. Зокрема головний редактор щотижневої газети „На Екранах України" Борщов відчитав репертуар київських кінотеатрів, де 34 відсотки становлять американські стрічки, 40 відсотків стрічки інших країн, 26 відсотків совєтських і тільки 3 відсотки серед них — українські.

Степан Цюпа, голова правління Львівської кінофірми „Галичина", наголосив на тому, що не „Укркіновідеопрокат", а „тіньовики" відкрили кран, з якого тече брудна кіновідеопродукція. На його думку це роблять кіноклюби, що зареєсровані при різних фондах культури і благодійних фондах, що „відмивають свої гроші у кіно". На сьогодні саме вони, за словами С. Цюпи, постачають фільми, що заповнюють 40 відсотків праці кінотеатрів. На пресовій конференції поміж кінознавцями, прокатниками і режисерами відбувся обмін пропозиціями щодо допомоги національному кіно, зокрема досвід якої країни треба використати, щоб надати національному кіно режим найбільшого сприяння за умов ринку.

Наприкінці конференції головний директор „Укркіновідеопрокату" висловив надію на те, що на Україну чекає шлях цивілізованої держави, тобто у майбутньому ми робитимемо добрі фільми і за рахунок прибутків з таких фільмів матимемо змогу знімати авторські фільми".

Філядельфійська Округа УНСоюзу відбула організаційні наради

Філядельфія (с.г.). — У неділю, 13-го жовтня, у залі власного дому відбулися чергові організаційні наради Філядельфійської Округи УНСоюзу з участю понад 25 відділових урядовців з Філядельфії й околиці.

Наради відкрив і ними проводив голова Округи Степан Гавриш. Він привітав присутніх союзовців, а зокрема голову Контрольної комісії Василя Пастушка з дружиною Дозею, почесного члена Головного Уряду д-ра Богдана Гнатюка, який водночас є почесним головою Округи і почесним головою 153-го Відділу УНСоюзу, а також гостю з України проф. Віру Принько.

Про загальні справи цілости Союзу присутніх інформував Степан Гавриш, а доповнив його Василь Пастушок.

За словами доповідача, загальна господарка Союзу є ведена раціонально, майно в цьому році зросло на 700,000 дол. і на кінець вересня виносило 64,622,936 дол В дальшому інформовано про організаційні справи і присутні довідалися, що від січня до 30-го вересня придбано 997 нових членів, забезпечених на суму 7,511,500 дол. На 30 вересня всіх активних членів Союз мав 40,125, загальна кількість на той час становила 67.714. Втрати в членах обчислювалися в 1,005 осіб. Філядельфійська Округа від січня до 30-го вересня придбала 125 нових членів, забезпечених на суму 1,098,000 дол. і далі є щодо цього показника першуном між Округами Америки й Канади.

Говорячи про організаційну працю Округи, С. Гавриш висловив подяку головному контролерові В. Пастушкові за придбання 21 члена забезпечених на 312,000 дол., а також сказав про працю Відділів: 83-ій придбав 18 членів (секретар Андрій Кушнір), 375-ий — 13 членів (секретар Петро Тарнавський), 153-ій Відділ (секретар Юрій Данилів) придбав 10 членів, 269-ий

(Закінчення на стор. 8-ій)

Бої в Хорватії не стихають

Загреб, Хорватія. — В суботу, 28-го грудня, війська югославської народної армії піддали масовому обстрілові важливе зі стратегічного погляду місто Карловец в 50 кілометрах від столиці Хорватії. Це місто — пам'ятник, в якому є багато архітектурних шедеврів епохи барокко.

Того ж дня в Загребі було оголошено повітряну тривогу і вилучено електрику. Це сталося після того, як на околиці столиці пролунало шість могутніх вибухів. Відтак хорватське командування підтвердило, що на Загреб було випущено шість ракет совєтського виробництва. Це вже другий ракетний напад на столицю Хорватії. У вересні частини югославської армії обстріляли ракетами президентський палац, де якраз відбувалося засідання парляменту.

Хорватський президент Франьо Туджман заявив, що, не зважаючи на тяжке становище, хорватські збройні сили не віддадуть на поталу своєї батьківщини.

Зустріч керівників республік, на якій мова йшла про перебудову держави, відбулася в понеділок, 30-го грудня 1991 року, однак, на думку міжнародних спостерігачів, становище Беєграду і Загребу настільки протилежне, що компромісу чекати годі.

УКРАЇНСЬКЕ РІЗДВО НА ХВИЛЯХ ЕТЕРУ

Ґлен Спей, Н. Й. — В навечер'я Різдва Христового 6-го січня о год. 6:30 вечора на хвилях 95.9 FM радіостанції WVCS у Ліберті, Н. Й., мистець Зенон Голубець надаватиме радіопередачу англійською мовою. Американські слухачі запізнаються з українськими різдвяними звичаями, колядами, як теж подіями, що проходять тепер в українській державі.

Відбувся збір націоналістів

Львів, (УНІАР). — Тут у неділю, 22-го грудня, відбувся збір всеукраїнського політичного об'єднання „Державна Самостійність України". Метою збору було обговорення сучасної політичної ситуації в Україні після референдуму і виборів Президента та визначення дальшої участи у суспільно-політичному житті республіки.

На збір прибули представники з усіх областей України, а також посланці з Росії, прибалтійських держав і діяспори. Головував на зборі багатолітній політв'язень, голова політичного об'єднання „Державна Самостійність України" Іван Кандиба.

Промовці підкреслювали, що всеукраїнське політичне об'єднання, засноване рішучими і непохитними патріотами України — націоналістами, які визнають головну ідею української нації — самостійність соборної української держави. Члени об'єднання не погоджуються з діями новообраного Президента і Уряду України щодо державотворчого процесу і пропонують свою альтернативу — повну і цілковиту самостійність української держави.

Делеґати внесли і доповнення до статуту і програми об'єднання та обговорили інші важливі документи.

РІЗДВЯНА ПЕРЕДАЧА В ПАРМІ

Парма, Огайо. — У понеділок, 6-го січня 1992 року, на Свят-Вечір за юліюнським календарем, український православний собор св. Володимира в Пармі передаватиме надзвичайну радіопрограму. Ця програма для тих, які не мають змоги відвідати церковні відправи, передаватиметься із станції WRMR AM 850 від 9-ої до 10 год. вечера. Отець протопресвітер Степан Ганкевич, парох-емерит, та парох отець Іван Наконечний пересилатимуть привіти. Також будуть традиційні коляди.

СНД НАМАГАЄТЬСЯ ПІДКОРИТИ УКРАЇНУ

Джерзі Ситі, Н.Дж. (Р.Р.) — Президент України Леонід Кравчук 24-го грудня в інтерв'ю кореспондентові Бі-Бі-Сі заявив, що не може погодитися з рішенням Европейської спільноти визнати Росію єдиним законним правонаступником колишнього СССР. Україна не згідна з тим, що Росія на міжнародній арені одна представлятиме Співдружність Незалежних Держав, оскільки на місці колишнього СССР створено одинадцять незалежних суверенних держав. Президент Л. Кравчук додав, що Росія може виступати тільки в своєму імені, а не в імені всіх незалежних держав, які колись входили до СССР.

Як відомо, 25-го грудня на засіданні урядових делеґацій Співдружности Незалежних Держав у Москві виникли суперечки між Україною і Росією у фінансово-економічних питаннях. Повернувшись до Києва віцепрем'єр Костянтин Масик негайно скликав Кризову комісію. Пізніше на українській телевізії виступили представники Кризової комісії і пояснили, що причиною фінансово-економічних неузгоджень виявилися різні стартові умови кожної з держав напередодні лібералізації цін. Росія на своїй території уже підвищила заробітну платню, а Україна цього зробити не може, бо не має потрібної кількости грошей. Якщо Україна „відпустить" ціни, рівень життя населення різко впаде. На пропозицію України зробити фабрики Держзнаку і Монетний Двір спільними підприємствами, Росія категорично відмовилася. Тоді надійшла пропозиція знову перенести дату „відпуску" цін, щоб усі республіки встигли забезпечитися необхідною кількістю грошей. Представники Росії знову відмовилися.

Україна вживає заходів для заблькування своєї території від напливу карбованців і вивозу товарів з України. З цією метою з 2-го січня 1992 року підвищені заробітні платні і пенсії та стипендії до рівня заробітків у Росії. Якщо грошей в Україні не вистачить, то недодану суму кожному громадянинові зараховуватимуть на ощадну книжку, щоб згодом він зміг отримати належні йому гроші. Та головним захистом споживчому ринку мають стати купони багаторазового використання, які з технічних причин будуть введені лише з 10-го січня 1992 р. Вони будуть введені на правах грошей перехідного періоду. Їх можна буде використовувати виключно при купівлі продуктів харчування. Це дасть змогу негайно змінити економічну і політичну ситуацію.

Голова постійної Комісії економічних реформ Верховної Ради Володимир Пилипчук вважає, що купони здатні „потягнути на себе" навіть скупі резерви товарів із сусідніх республік. Адже сусіди захочуть придбати в такий спосіб купони, щоб потім купити за них необхідні їм продукти в Україні.

Пропонувалися й інші способи захистити споживчий ринок України. Зокрема запровадження карток на продукти, посилення митної контролі, введення високих податків на продукти і товари, що вивозяться з України. Один з членів комісії закликав колгоспників і приватних господарів утриматися від вбиття худоби і продажу м'яса на базарах, оскільки рублі знецінені. М'ясо ліпше продавати тоді, коли з'являться українські купони та гривні.

В Києві вже почалися розмови про можливе скликання надзвичайної сесії Верховної Ради. Усі центральні газети колишнього СССР в Україні досі друкувалися на базі українських видавництв і друкарень. Для центральних московських газет завжди було досить паперу, в той час, як для української діставалося дуже мало. Від 26-го грудня київські друкарні припинили випуск колишніх центральних газет СССР. Це сталося на вимогу київського міського агентства „Союздрук", яке не отримує бензини, тому не може розвозити газети в кіоски.

Державний міністер України Володимир Лановий в інтерв'ю на телевізії гостро критикував становище керівництва Росії щодо лібералізації цін. Маючи монополію на друкування грошей, Росія відмовляється забезпечити інші держави грошовою масою.

Заступник міністра України К. Масик заявив на пресовій конференції, що Україні хочуть накинути перехід до лібералізації цін в різних умовах, які склалися в Росії та інших республіках. Існують різні темпи інфляції, різні рівні заробітків, а гроші друкуються в Росії.

Перший заступник голови Держекономради України Олександер Ємельянов заявив, що підписання мінської угоди давало надію позбутися центрального адміністративного диктату. Але в економіці цей диктат зберігся. І диктує той, хто тримає в своїх руках станки для друкування грошей.

У понеділок, 30-го грудня, в Мінську розпочалася нарада керівників суверенних країн, які увійшли до Співдружности Незалежних Держав. Президент України Л. Кравчук в інтерв'ю на летовищі заявив, що Україна твердо стоятиме за створення власної армії та власної грошової одиниці, оскільки ідея спільних грошей у СНД себе не виправдала, бо Росія відмовилася забезпечити грошовою масою усі держави Співдружности.

Львів'яни думають і діють

Джерзі Ситі, Н. Дж. (П. Часто.) — Читачі „Свободи" вже, мабуть, звикли до того, що гості з України, яких ми радо представляємо, виявляються особливо діяльними членами сучасного українського суспільства, людьми широких зацікавлень і важливих обов'язків — і професійних, і громадських.

Проф. Є. Ковальчук під час відвідин редакції „Свободи".

Професор Львівського Університету, доктор хемічних наук Євген Ковальчук приїхав до ЗСА на міжнародний симпозіюм „Магнітні матеріяли і технологія", що проходив у Фінікс і, Арізона. Додатковим завданням вченого було ознайомитися з технологією американських фірм, пов'язаних з виробництвом акумуляторів.

Тим же часом гість є ще й депутатом Львівської Обласної Ради і головою постійної депутатської комісії з питань освіти, науки і культури. Про яку з цих ділянок він воліє розповісти передусім?

„Сьогодні в Україні кожне ідивідуальне зусилля має виразне громадське значення, а кожна суспільна акція є виявом турботи про людську індивідуальність. Візьмімо для прикладу таку просту річ, як акумуляторну батерку для авта. Автомобільний транспорт, індивідуальний і державний, у нашій республіці швидко розвивається, а підприємства, що виробляє акумулятори, нема жодного. Ми залежали від Росії, а тепер вона припинила постачання." Чи не має це доброго боку? Авта станутъ — люди зарухаються, почнуть активніше думати? „Саме це й відбувається. У Львові створено промислове об'єднання Галавто. Відразу постала дилема — використовувати совєтську акумуляторну технологію, досить дешеву, хоч дуже застарілу, чи орієнтуватися на західню? Вибрали останнє. Ми знали, що англійська фірма Хлорайк збудувала в Польщі акумуляторне підприємство вартістю 1.5 мільйона фунтів стерлінгів. Потужність — 70.000 батерок на рік. Для нас це замало. До того ж поляки за посередництво просили 10 відсотків від загальної вартости. Ми чемненько відмовилися і негайно скористалися з нового права безпосередньо виходити на західні промислові центри. Тут, у ЗСА, з допомогою американських українців Михайла Комановського і Володимира Бандери знайшов відповідну фірму — Ексайд, в місті Редингу. Це просто ідеальний варіянт — найсучасніша технологія, фантас-

(Закінчення на стор. 8-ій)

У СВІТІ

В ЧЕТВЕР, 26-го грудня, Верховна Рада РСФСР перейменувала Російську совєтську федеративну соціялістичну республіку на Російську федерацію.

У ВІВТОРОК, 24-го грудня, на головній площі молдавської столиці відбувся масовий мітинґ, учасники якого засудили підписання президентом Мірчою Снігуром Алма-Атинської угоди про створення Співдружности Незалежних Держав і вимагали, щоб парлямент не ратифікував її.

В ЧЕТВЕР, 26-го грудня, представник північнокорейської делеґації на переговорах у демілітаризованій зоні в імені свого уряду схвалив ідею перетворення Корейського півострова в без'ядерну територію. Південнокорейська сторона на переговорах високо оцінила цю заяву.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Ізраїля Девід Леві заявив, що Єрусалим визнає суверенітет всіх держав Співдружности. Щодо запровадження повноцінних дипломатичних взаємин, то в першу чергу мова йшла про відкриття ізраїльської амбасади в Києві.

ДЕРЖАВНИЙ ВНУТРІШНІЙ борг Совєтського Союзу, який цими днями офіційно перестав існувати, досягнув трильйона карбованців. Проблему розподілу заборгованости між республіками покищо не заторкнуто в жодному документі, що стосується утворення Співдружности Незалежних Держав.

В ЧЕТВЕР, 26-го грудня, сікхські терористи застрілили 47 пасажирів потугу, що їхав з Пенджабу до Делі. Всього в 1991 році вони вбили 3.595 осіб. В свою чергу, поліція за цей рік застрілила 2.176 сепаратистів. Сікхів в Індії є лише 2 відсотки від загальної кількости населення, однак у стейті Пенджаб вони мають незначну більшість і тому претендують на створення самостійної держави.

РОСІЙСЬКИЙ парлямент виступив проти підписаного президентом Єльциним указу про злиття структур КҐБ і МВС. Узагальнюючи контрарґументи, депутат Владімір Варов заявив: „Хто володіє інформацією, той керує світом. Коли канали інформації будуть монополізовані КҐБ-МВС, не виключене однобоке трактування подій, тим часом у більшості розвинутих країн адміністрації користуються альтернативними каналами інформації і на цій підставі роблять власні висновки".

У ЗВ'ЯЗКУ з офіційним розпадом СССР, генеральний директор Центральної служби розвідки Євґеній Прімаков очолив російську зовнішню розвідку. В розмові з ним президент Росії Боріс Єльцин заявив, що ця служба повинна унеможливити найменшу небезпеку для Російської федерації й інших суверенних держав Співдружности.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 26-го грудня, президент Джордж Буш подав до відома, що на становище секретаря Департаменту торгівлі пропонує відомого консультанта у справах манаджменту та успішного збирача фондів для республіканської партії Барбару Френклин. Якщо номінація Б. Френклін буде схвалена Сенатом, то вона стане третьою жінкою в Уряді президента Буша в цьому 1992 виборчому році. Вона приходить на місце Роберта Мосбакера, який від січня очолить виборчу кампанію президента Буша. Згідно з офіційними даними, Б. Френклін має всі професійні дані на те, щоби стати додатнім дорадником економічного штабу Президента. Її призначення є важливим явищем в цьому виборчому році, коли країна бореться з проблемами економіки.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до п'ятниці, 27-го грудня, 10,368 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

268,201.98

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

1991 — 1992

Минулий 1991 рік буде записаний в історії України золотими буквами. Це був рік несподіванок, одна від однієї краща. З початком цього року, 1-го січня 1991-го, ніякий ворожбит не був всилі передбачити те, що згодом сталося — ніби само від себе, ніби манна з неба. Але ніщо у світі не діється „само від себе". Всі речі роблять люди і в минулому році записано золотими буквами в історію України, що її сини і доньки знають чиї вони діти і доросли до цієї історичної шанси, яка трапилася Україні. Доросли до неї і не змарнували її. Синьо-жовтий прапор замаяв над будинком Верховної Ради у Києві, синьо-жовтий прапор замаяв на щоглі перед палацом Організації Об'єднаних Націй у Ню Йорку. Завершенням чудових несподіванок було проголошення президентом Бушем 25-го грудня цього року, що З'єднані Стейти Америки визнають державність України.

1991 рік записався золотими буквами також у всесвітній історії. Провалилася здвигнена загарбницькими війнами совєтська імперія, провалився комунізм, народжений на сході Европи у жовтні 1917 році. Накрикінці грудня 1991 року зголосив свою резиґнацію восьмий з черги і останній генеральний секретар Комуністичної партії СССР і над Кремлем зняли червоний прапор з серпом і молотом та заступили його трикольоровим російським прапором. Для нас, українців найважливішою подією було народження української держави, а для міжнародного світу і всього людства — загин комунізму, який за 72 роки свого існування винищив мільйони людських жертв. Рік, з яким тепер прощаємося, був багатий на події і в інших частинах ґльобу. Відбулася війна формально міжнародної коаліції, фактично Америки проти Ірану, формально з приводу окупації Іраком Кувайту, фактично проти зазіхання Іраку на заволодіння найбагатшим у світі близькосхіднього басейну нафти. Америка виграла цю війну, яка була новітнім „бліцкріґом" з мінімальними людськими втратами, але іракський диктатор Саддам Гуссейн залишився при владі і становить дальшу загрозу світові.

Не всюди визвольний рух переміг безкровно так, як в Україні. Хорватія і Словенія кривавляться в імперіялістичному поході Сербії, яка силоміць прагне зберегти єдність Юґославії під своїм верховодством. У Грузії, єдиній складовій частині колишнього СССР, яка не пристала до бльоку Співдружности, Незалежних Держав настала громадянська війна — прихильників і противників тамошнього президента.

Чого бажати собі від 1992 року? Найперше, щоб закріпилася державність України, щоб гладко перейшов процес переходу з контрольованої економічної системи на систему вільного ринку, — щоб закріпилася демократія, щоб настав насправді мир і добробут. Цієї зими в Україні ще холодно у буквальному розумінні: палять у приватних домах тільки так, щоб люди не замерзли на смерть, у поїздах і автобусах — студінь, Київ і летовище погано освітлене. Хай протягом 1992 року наладнається достава нафти, природного газу і дерева, хай працює ввесь промисел, якому бракувало сирівців, хай працює всією парою увесь державний апарат.

Америка здобула собі славу багатої країни з найвищим життєвим рівнем, але минулий рік стояв під знаком економічної рецесії, а не добробуту. Від часу великою депресії у 1929-1930 роках за президента Герберта Гувера було у цьому році найбільше банкрутств промислових варстатів, було обмеження продукції в автомобільному промислі і з тим в усіх причетних промислових галузях припинився будівельний рух, настало безробіття. У зв'язку з таким станом економіки впала давня велика популярність президента Джорджа Буша й заметушилася Демократична партія щоб у 1992 році відібрати Республіканській партії Білий Дім. З розвалом СССР перестала існувати загроза війни, але гасло „мир і добробут" тріюмфуватиме щойно тоді, коли покращає економіка.

Вселенний Патріярх Папа Іван Павло II благословив на Святий Вечір „урбі ет орбі" — всюди, всіх і кожного — бажаючи миру і взаємної любови між народами! Наближимося до того ідеалу тоді, коли й у Китаї, у Північному В'єтнамі, Північній Кореї і на Кубі провалиться комунізм. Вступаймо у Новий Рік з вірою у перемогу добра!

Микола Світуха

ЯК РОЗУМІТИ НЕВТРАЛІТЕТ УКРАЇНИ?

При загостренні міжнародної уваги на питаннях формування збройних сил України і контролі ядерного арсеналу на її території, поза увагою залишилася дефініція поняття державного невтралітету України, хоч згадки про невтралітет знаходимо в багатьох заявах речників України. Заява міністра закордонних справ Анатолія Зленка про те, що Україна не буде брати участи у військових союзах дає лише частинну відповідь, залишаючи відкритим питання, якими критеріями буде керуватися Уряд України, виключаючи заздалегідь колективну безпеку як альтернативну концепцію державної оборони.

Поняття невтралітету в сьогоднішньому геополітичному укладі сил в Европі, себто за умов розпаду колишнього Варшавського пакту, фактичного чи плянованого виведення військових частин колишнього Союзу з країн Центральної і Східньої Европи і поступової демобілізації значної частини сухопутніх, летунських і морських відділів на теренах дотеперішніх республік, — це зовсім відмінне поняття від того, яке існувало в часи, коли европейський континент був поділений поміж двома ворожими собі таборами.

Невтралітет накладав би на Україну доволі складні зобов'язання не лише встрявати в можливі спори поміж нашими сусідами, навіть якщо такі спори явно заторкували б інтереси України, не лише відмовитися від потенціяльно значних економічних користей, постачаючи якимсь державам військові матеріяли чи техніку, але і конечність ліквідації більшости військової техніки, воєнних баз, заводів тощо. Враховуючи важливість української індустрії в продукції військових матеріялів і техніки для колишньої совєтської армії і летунства, програма скорої ліквідації мала б значний неґативний ефект на економіку України.

З політичної точки погляду, поява на сході Европи великої простором і промислово розвиненої держави, яка затримає невтралітет, створить небажаний вакуум для тих малих сусідів України, які хотіли б оперти свою зовнішню політику на прихильних відносинах зі сильною Україною Така ситуація заставить їх шукати собі союзників і партнерів в інших державах. У випадку поляризації сил в центрі Европи, чого не можна виключати враховуючи наявність поважної кількости „запальних" пунктів, невтральна Україна стала б атрактивним об'єктом політичної гри сильніших суперників.

Україна не зможе піти за прикладом Швайцарії, Австрії чи Швеції, зберігаючи і закріплюючи свій невтралітет. Їх історичне минуле, географічне положення і економічні потреби зовсім відмінні. Україні треба невідмінно включитися в европейські міждержавні процеси, стати повноправним учасником політичних і економічних европейських орґанізацій. Інтеґрація України в европейські інституції поступово скріпить колективну безпеку навіть, якщо Україна не буде членом ніякого військового союзу.

На можливість включення України в систему НАТО не можна розраховувати. Насамперед, НАТО нині стоїть перед складним завданням переоцінки доцільности продовжувати свою дотеперішню ролю. Його первісне завдання колективної системи оборони перед можливою аґресією зі сходу втратило у великій мірі основну мотивацію. Одначе провідні стратеги НАТО уважають, що критерії колективної оборони західньо-европейських держав, розроблені і удосконалені за останніх 45 років при співучасти ЗСА і Канади, залишаються надалі важними без огляду на розвал Совєтського Союзу.

Про можливість поширення ролі НАТО на дотепер неохоплені терени Центральної і Східньої Европи говориться нині під пресією „трійки" колишніх членів Варшавського пакту — Польщі, Чехо-Словаччини і Мадярщини. В жовтні цього року після зустрічі в Кракові президенти згаданих трьох держав видали спільний заклик включити всі колишні „сателіти" в колективну оборонну систему НАТО. Перспективи такої розв'язки не надійні тим більше за умов, коли виведення совєтських військових сил з країн Східньої Европи затягнеться ще на кілька років, коли процес формування нової Співдружности на місце Совєтського Союзу є щойно в початковій формі, а зокрема, коли взаємовідношення поміж поодинокими новими державами (включно з Україною і державами Прибалтики) і їх близькими і дальшими европейськими партнерами ще не оформлено.

Якщо нова Співдружність справді перебере відповідальність за колективну стратегічну оборону і контролюватиме всі стратегічні війська, їх командну систему, летунські і морські бази, засоби постачання тощо, то це зовсім виключатиме концепцію державного невтралітету України, про що була мова в заявах Верховної Ради. Втримування таких стратегічних збройних сил на довшу мету викликатиме потребу їх модернізації, постійного поповнювання їхньої військової техніки шляхом спільного фінансування бюджету і втримування на державний кошт потрібних заводів і технічних споруд. А це також підважує, з погляду зовнішнього світу, концепцію невтралітету.

До часу завершення процесу закріплення державної самостійности, основою державної безпеки України мусять бути власні військові сили і умірковена, але стійка, лінія зовнішньої політики. Щасливим збігом обставин у сучасну пору немає безпосередньої зовнішньої загрози для суверенности України подібної до тої, перед якою стояла УНРеспубліка в 1917—20 роках. Позитивну коньюнктуру треба використати, щоб покласти тверді основи державної безпеки в теорії і практиці.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Юрій Віктюк

Мистці з Торонто у Чикаґо

За останні два місяці українська громада Чикаґо познайомилась з творами чотирьох цікавих мистців з Торонто. Віталій Литвин вже не вперше виставляється у нашому місті, а от самодіяльна мисткиня Марія Зазуля, Іван Остафійчук, Павло Лопата дебютували вперше.

З 29-го листопада по 1-ше грудня в залі „Самопомочі" при 2,355 Вест. Чикаґо Аве. заходами 12-го Відділу Українського Золотого Хреста була влаштована групова виставка Павла Лопати (малярство, графіка) і Марії Зазулі (ґоблени). Виставка творила святковий піднесений настрій кольористикою, соковитістю барв.

Слово про мистців виголосив маестро Анатолій Коломиєць. Доповідач ознайомив шанувальників мистецтва з історією виникнення ґоблену, ґрунтовно схарактеризував творчість гостей. Опісля слово було надано мистцям.

М. Зазуля сказала, що її праця досить важка і кропітка, але дає велике задоволення, коли стаєш свідком народження ґоблену-картини.

Мисткиня народилася на Бойківщині в селі Синевідсько Вижнє, Стрийського району, Львівської области. Початкову освіту здобула в рідному селі, а згодом закінчила вчительську гімназію в Стрию. Довший час вчителювала в рідному краї. Після війни переселилася до Познаня в Польщі.

М. Зазуля увесь час живе спогадами про рідні Карпати, які побудили в ній здібність і любов до народного мистецтва. В Польщі вона закінчила курси творення ґобленів і відтоді почала працювати в ділянці народного мистецтва, зокрема ткала ґоблени. Брала участь у кількох збірних виставках, а також мала свою власну.

З 1985 року М. Зазуля проживає у Канаді. Мисткиня далі продовжує працювати наполегливо і надхненно, вдосконалюючи кольористику, малюнок. Тематика праць її досить різноманітна — це передусім краєвиди, побутові сцени, дуже любить зображати тварини, особливо коні. В її творчому доробку є твори на релігійну тематику. Самодіяльна мисткиня виконала цикл ґобленів, що складається з 14-ти композицій „Христова дорога". Ґоблени-ікони: „Мати Божа з Дитятком", „Ісус Христос — учитель", „Оранта" й інші. Ці роботи мисткині вирішені досить сміло в яскравих, напружених кольорах, малюнок упрощений, добра стилізація.

Досить прискіпливо вона ставиться до кольору, щоб отримати відповідний відтінок злучує чотири-п'ять вовняних ниток. Особливо, це видно в краєвидах, де потрібно передати тривимірність простору, повітряну перспективу. Хотілось би відзначити такі ґоблени, як „Скелисті гори Канади", „Зимовий пейзаж", „Прибережні води". Пані Марія сказала, що її хвилює своїми теплими густими кольорами захід сонця і вона задумала створити ґоблен-краєвид „Захід сонця в Карпатах". Мисткиня дуже любить зображати квіти, а її улюблена тема — це коні. На виставці було досить багато робіт із зображенням тварин. З великою любов'ю, ніжно в кольорі, м'яко виконані ґоблени: „Голова білого коня", „Кінь з лошатком на пасовиську", „Дівчина заганяє гуси".

Самодіяльна мисткиня бере активну участь у збірних виставках в Канаді. У 1986 році відбулась її власна виставка в ґалереї Канадсько-української мистецької фундації. Перша власна виставка М. Зазулі на терені ЗСА відбулась в 1990 році в Детройті.

Вернісаж в Чикаґо показав закоханість самодіяльної мисткині в життя, природу, любов до людей і мистецтва. Дозволю собі завершити цей короткий огляд про творчість Марії Зазулі її словами: „...працюю при моїх ґобленах, і хіба вони продовжують мені моє дочасне життя".

Павло Лопата відомий в Канаді мистець. Він брав участь у 20-ти збірних виставках, один із основоположників мистецької групи „Ґілду" мистців міста Ню Йорк. Основна тематика творів — побутові картини з минулого України, зокрема смутні часи сталінщини і брежнєвщини. Маестро П. Лопата працює в ділянці малярства, графіки, іконографічного і декоративно-прикладного мистецтва. Пише також рецензії на виставки, виступає в радіо і телебаченні. Активний суспільний діяч, бере активну участь в роботі українських музеїв та інших культурних інституцій Канади.

Народився П. Лопата у 1945 році, села Калинів на Пряшівщині. Мистецьку освіту почав здобувати у відділі художньої творчости Братіславського університету, а завершив на еміґрації в Канаді, отримавши диплом Джордж Бравн Коледжу (1972), а в 1986 році закінчив Онтарійський Коледж мистецтва. Після закінчення студій мистець шукає свого власного шляху у мистецтві. Працює над формально-декоративними композиціями, захоплюється сюрреалізмом. Це захоплення перейшло в цілий період в творчості мистця. Широкій мистецькій громадськості він відомий своїми сюрреалістично-символістськими творами.

Картини, які представив П. Лопата на виставці у Чикаґо, були виконані за останні три роки. Ми побачили його з зовсім іншого боку — майстра добре обіз-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Микола Бароболяк

ПРИЗНАЮЧИСЬ ДО ПОМИЛОК, ДЕЩО ВИПРАВДУЮ

Признаватись до помилок, зокрема політичних, приємно не є. А приходиться. Ще, мабуть, рік тому думав я, що ідея перетворення совєтської псевдофедерації на якусь конференцію, в роді „союзу суверенних держав", що продовжував у безнадійних умовах, здійснювати Ґорбачов, не було б для нас таким поганим етапом на шляху до повної незалежности. В політиці треба змагати до досягаємого, а в тодішній політичній констеляції мої сподівання далі не йшли. Іще гірше вийшло з моїми поглядами на референдум. Я був певний, що він перейде; але побоювався, що малою більшістю, яких 55—60 відс. А це не дуже позитивно свідчило б про народ, який плаче у неволі. Дев'ятдесят відсоткова більшість „за" була для мене не до подумання. Рахував, що коли в таких зрусифікованих областях як Одеська, Миколаївська, Херсонська, Луганська, Запорізька, а навіть Харківська, ідея незалежности захопить половину населення, то буде добре. А це дуже применшило б загальний вислід референдуму. А сталось насправді „чудо"!. Вислід на тих теренах, пересічно 85 відсотків „за", перейшов усі сподівання. Мою помилку скидаю на те, що надо мною тяготіє ментальність колишнього професора права в Україні і політичних наук в ЗСА, цілий той баґаж метод, дослідів й аналізи, щоб міг додуматись до такого корисного висліду референдуму. А в чуда в політиці не вірив. Не раз у своїх писаннях дорікає, що в церквах, ми не повинні співати „Боже здійми з нас окови", „волю пішли Україні", бо я не можу повірити, що всі ці терпіння і муки, які перейшов наш нарід за останні сторіччя, це якась „кара" від доброго Бога, так і годі мені прийняти, що у небі є якийсь відділ міжнародних справ, який „дарує" народам незалежність. У підґрунті моїх вірувань є розуміння, що Господь обдарив людину розумом і свобідною волею, і так пустив її у світ. І як одиниця мусить промишляти, правда, при Божій допомозі, але власним промислом („Бога взивай, але руки прикладай"), щоб прожити, так і народи повинні просити тільки Бога, щоб просвітив їх розум і дав наснагу здійснювати завдання, а не просити його „дай!" Так я міркував, і так писав. А вислід референдуму вказував би на те, що підтвердження незалежности України впало нам такою головокружною більшістю наче справжній „дар" із небесних висот. „Чудо над Дніпром", як колись у 1920 поляки хизувались „цудом над Віслов"? Тут я таки найприкріше помилився.

Тільки несміливо подаю тому для частинного виправдання своїх поглядів ось такі „єретичні" мислі: останніми роками зарисувались у російській політичній ментальності дві школи політичних настанов: „Росія — Росія" і „Росія — СССР". Приклонники „Росія" хочуть відновити свою власну державність, виступати під власним ім'ям, не приховуватись під тим „СССР" мати свій власний національний прапор, свою Академію Наук, а не ховатись під „всесоюзною", і мусити називати все „совєтським" те, що є на ділі „русским". Перші бажають утримати під своєю владою дотеперішні колонії; хоч колоніялізм перевівся, все ж вони вірять, що під знам'ям якоїсь „добрячої федерації", чи конфедерації, їм усе ж таки вдасться це здійснити. Ці настанови репрезентують усякі Алькcніси, аранжери серпневого путчу, але і наш малорос Ґорбачов. Другий табір „Росія-Росія" заступає Єльцин і багато інших, яких імена не так відомі. Вони бачать: Японія без колишніх колоній, а нині економічна потуга понад ЗСА; Німеччина забула про свої колоніяльні затії, і навіть без земель, які втратила в користь Польщі — европейська потуга; Америка платить нині дорого за свої амбіції бути суперпотугою і контролювати Середній Схід; і так далі. Єльцин свідомий того, що Росія і без колоній буде великопотугою, наступником СССР в ООН, країною багатою, Російська федерація має, правда, деякі клопоти і без колишніх „союзних республік" з її меншостями, з тими башкірами, чеченами-інґушами, чувашами, даґестанцями, мордвою, коли назвати тільки більші племена зорганізовані в атономних республіках, але вони не завелика морока для Росії. Вони вдоволяться справжньою економічною і культурною автономією; без зовнішніх кордонів і з уваги на їх культурний рівень, вони перспектив на повну незалеж-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Ярослав Рудницький

„СІЧНЕВЕ СВЯТО" В ПОЕЗІЇ В. І. АНТОНИЧА

Не вважаючи на історичну важливість акту суверености України з 16-го липня 1990 року, заяви про незалежність з 24-го серпня 1991 року та всенародного референдуму з 1-го грудня 1991 року, акти проголошення самостійности 22-го січня 1918 року та соборности 22-го січня 1919 року були, є й залишаться для українців в Україні і у діяспорі світлими подіями минулого, незабутніми фактами історії самовизначення великого народу на грані епох і світів, „вільне слово вільних українців" з початку XX століття.

Не тільки в політично-громадському житті, світлі дати 22-их січнів знайшли своє потвердження й традицію, Культурно-наукові кола, а зокрема література, не раз і не двічі реаґували, нав'язували й інтерпретували січневі акти української самостійности й соборности. Загальновідомі щодо цього поетичні твори П. Тичини, Ол. Олеся, Ю. Клена, щоб назвати найбільших співців українського відродження. В слід чи паралельно з ними творили й оспівували 22 січні менш відомі, хоч не менш визначні, поети сучасности. Один із них — Богдан Ігор Антонич (1909—1937).

Хоч як прикро й незрозуміло, видавці його творів — Б. Романенчук, Св. Гординський, М. Неверлі, Д. Павличко й інші — послідовно промовчували в редаґованих ними збірках творів Б. І. Антонича вірш його 22-ге січня 1918 року, звичайно повторюючи стерту фабулу, мовляв, „Антонич не мішався до політики", стояв осторонь поточних суспільно-політичних подій, а думав про вічність, про „зелену євангелію", про „незнищенність матерії" тощо. При цьому майже поголовно промовчували ролю й вплив на нього таких корифеїв міжвоєнного Львова, як Василь Сімович, Євген Юлій Пеленський та інші.

Тим часом воно не так.

Антонич живо й недвозначно реаґував на події дня будь вони культурно-наукового, будь історично-національного значення. Він стояв у тісному контакті з Василем Сімовичем, що після переїзду з Праги до Львова (1933), став осередком культурно-наукового й суспільно-громадського життя Західної України. Як (офіційний) редактор видань „Просвіти", а зокрема місячника „Життя й знання", співредактор „Назустрічі", Сімович у своїй канцелярії на розі Руської й Ринку був безапеляційним арбітром у мовно-правописних і культурно-громадських справах. Та не тільки дорадником він був. У багатьох випадках він виявлявся й „організатором духовости", зокрема, коли йшлося про молоде покоління тодішньої еліти Львова. Нічого дивного, що Сімович швидко зорієнтувався в тому „хто з ким і до чого" й анґажував творчих молодих людей („аспірантів") до діла. Він високо оцінив молодого Антонича й не тільки був горливим піддержувачем його кандидатури на літературну нагороду за „Привітання Життя" (1934), але активно заохочував його до поетичного „опрацьовування" тем, які були не тільки потрібні для його періодичних видань, але й мали загальнонаціональне значення.

Отак крім віршів про Т. Шевченка, І, Франка й інших Антонич опрацював тему про 22-ге січня п. н. „У січневе свято" в 1936 р.

Сполучуючи в одне тодішні реакції на цю подію, головно П. Тичини, з дійсністю, що трагічним резонансом відбилися в пізніших роках, Антонич називає „рік вісімнадцятий" — роком „тривоги і надії", що родився „в куряві надхненних, віщих бур". Часи ж бо були дійсно надхненні ідеєю власної держави — Української Народної Республіки, а одночасно сповнені зловіщими буремними знаками: за власну „свою хату" треба було дорого платити воєнною даниною — смертю борців за свободу, що йшли під стягами волі й підіймались на шляхах „мов мур".

І Київ, місто над містами, знов завії
І війни зустрічав, полки відважні й бій. —

Хоч у молодечих рядах 1930 років Крути й крутянські герої 1918-го року стояли в осередку студентського культу (напр. вірші Вол. Яніва), то проте Антонич волів наголошувати успішні аспекти тодішньої боротьби за національні ідеали. Побіч відважних „нових бійців" у нього на арену виступали „нові поети" з новими гаслами й новими віршами, в яких оспівувалося нову епоху.

Паралельно з військовою й літературною дією йшла політична акція:

Вночі Грушевського хилилась голова,
коли складав рядки нових універсалів
і змістом буряним запалював слова.

Авторство Четвертого універсалу М. Грушевського загальновідоме. Антонич знав добре текст цього документу й глибоко переживав його зміст, уважаючи його за кульмінаційну точку в революції-еволюції української національної думки й чину тих часів, що залишилися для майбутніх поколінь:

Такі близькі, й далекі, й прагнені до болю,
і найдорожчі, й надуживані найбільш:
Вона — одна і самостійна, правда й воля —
слова, що палять і п'янять, мов темний хміль.

Тут автор недвозначно ставить одність — соборність України з 1919 року на перше місце, вважаючи пізніший поділ Батьківщини й приналежність Львова й західньо-українських земель до Польщі з трагедією нації. Розуміється, пишучи про те під польською займанщиною, він не міг із цензурних оглядів ясно й одверто про це говорити. А втім і Сімович не міг би був надрукувати його вірша, бо всі його видання переходили попередню цензуру окупаційної влади.

Автор кінчає свій вірш закликом до апотеози літ, що „буйним спалахнули палом", — палом самостійности й соборности. Він закликає до мовчазливого згадування „короткої слави, що дзвеніла по землі", мовчазливого тому, щоб її глибше пережити й яскравіше оцінити в духовному скупченні, тихо-молитовній концентрації, екстатичній повазі. Тут безперечно, він критично відносився до гучних концертів, „академій", зібрань, на яких голосними фразами „надуживали" повагу історичних дат 22-го січня, а то й принижували „сяйво, здійснених прадавніх мрій" багатьох поколінь. Власне духова концентрація — на думку Антонича — й пошана минулого найкращий засіб відзначити великі історичні роковини. Словами:

(Закінчення на стор. 7-ій)

УМ ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ

Ч. 37. ГРУДЕНЬ 1991 Р.

НОВА ДОБА — ШИРШІ ЗАВДАННЯ

У дні надії й радости, коли в Україні і в діяспорі святкували перемогу голосу народу, коли звучали слова про те, що народилася нова Україна, наш Музей відзначав своє 15-ліття. Урочиста багатолюдна зустріч, присвячена ювілеєві, відбулася 1-го грудня 1991 року, саме в день референдуму.

На зустрічі було прочитано привітання з України. Вітаючи з ювілеєм, Андрій Новаківський, директор Музею у Львові, написав: „Ваше свято є нашою спільною радістю".

„Розбудовуючи Музей, ми допомагаємо Україні", — сказав Тит Геврик, голова Управи УМ. „Покажемо світові, що ми маємо тисячолітню історію". Вірні меценати Музею, які багато років його підтримують, в день ювілейної зустрічі склали 85,000 дол. Годі згадати тут імена численних щедрих жертводавців, усіх організаторів урочистого святкування, усіх промовців. Їх імена увійдуть в історію Українського Музею в Ню Йорку.

Важлива подія припала на дні ювілею: виплачено заставу (мортґедж) за будинок на 6-ій вул. схід в Ню Йорку, який Музей купив 1985 року за 1.25 міл. дол. Вірні друзі Музею, що зібралися 1-го грудня, були свідками спалення мортґеджу.

Тепер приступаємо до перебудови нашого будинку. Управа УМ запросила архітектора Юрія Савицького, співвласника фірми архітекторів, дослідити можливості та вартість перебудови. Висновок: будинок надається для перебудови на невеликий модерний музей, зможе задовольнити потреби Українського Музею у ближчі роки і в XXI столітті. В Музеї будуть просторі виставкові залі, авдиторія, бібліотека, бюра, сховище для експонатів. Перебудова буде коштувати від трьох до трьох з половиною міл. дол. Уже почалася кампанія збирання фондів на перебудову. За перші 12 місяців треба зібрати 1.5 міл. дол. і почати будівельні роботи. Завдання нелегке: українська громада в Америці зосереджується на всебічній допомозі Україні, в Америці проходить рецесія. Але ми віримо, що гроші зберемо і наш будинок буде оновлений.

Пам'ятаймо, що нині перед Музеєм відкрилися широкі можливості співпраці з Україною, бо його завданням є репрезентувати культуру України в західньому світі. Ми розбудуємо програму обміну музейними виставками, науковцями, мистцями, поширимо контакти й співпрацю з музеями та культурними центрами в Україні.

За 15 років Музей виріс завдяки допомозі української громади, тепер нова доба в історії України ставить перед Музеєм ширші завдання. Дивімось вперед — будуймо в Ню Йорку репрезентативний Український Музей. Ми потрібні Україні.

Щиро вдячні!

Концертна частина святкування 15-ліття УМ. Співак Павло Плішка і акомпаніятор Тома Гриньків мали великий успіх.

Урочисте й багатолюдне відзначення 15-ти ліття Музею в прекрасній залі у Helmsley Palace у Ню Йорку добре вдалося завдяки відданій допомозі багатьох людей. Спонзорами свята були д-р Роман і Анна Алиськевичі, д-р Володимир і Дарія Гойдиші, Антін та Віра Шумейки. Програмою вміло керував д-р Альберт Кіпа. На високому рівні була мистецька програма, в якій взяли участь: Павло Плішка — бас, соліст Метрополітальної опери; Тома Гриньків — фортепіяно; вокальний ансамбль „Промінь" під керівництвом Богданни Волянської. Про історію, діяльність і завдання Музею говорила Марія Савчак, голова СУА. Друзі та прихильники Музею склали і зголосили щедрі пожертви на перебудову Музею. Імпрезу організував комітет в такому складі: Таня Тершаковець (голова), Дарія Байко, Ліда Білоус, Ліда Гайдучок, Лідія Гладка, Оля Левицька, Олімпія Роговська, Оля Ставнича, Оксана Тритяк, Христина Шох.

Управа Музею висловлює глибоку подяку цим людям доброї волі.

Ретроспективна виставка творів Михайла Черешньовського

З відкриття виставки творів Михайла Черешньовського. Маестро та куратор виставки Богдан Певний.

У переповнених трьох залях музейної експозиції 10 листопада відкрилася виставка скульптури Михайла Черешньовського. На відкритті слова подяки людям, які допомогли в організації виставки, висловила Марія Шуст, директор Музею. Куратор виставки та автор тексту каталогу Богдан Певний розповів про життєвий шлях мистця, його участь у визвольних змаганнях за незалежність України. Богдан Певний наголосив, що вкладом маестра Черешньовського в сьогоднішнє проголошення незалежности є його життя і творчість на благо українського народу та культури. Зворушений і розчулений мистець подякував усім людям, за підтримку і організацію виставки. Експозиція творів Черешньовського розташована на 4-му поверсі Музею. У вітринах можна побачити медалі, рельєфи, різьбу по дереву, ранні скульптури малих форм, виконані у 40-их роках. Монументальні твори, а це пам'ятники Лесі Українці у Клівленді та Торонто та різьба іконостасу церкви, що в Гантері, — представлені діяпозитивами з підсвітками із зворотнього боку. На подіумах уздовж залі — ґалерія портретів: герої української визвольної боротьби, діячі мистецтва та культури. Окреме місце у творчости Михайла Черешньовського займає Богородиця з дитям, — це і рельєф, і станкова скульптура і різьба по дереву, яка за внутрішніми імпульсами нагадує народну скульптуру, що була так розповсюджена на Україні в придорожніх каплички, у церквах, на цвинтарях. Творчість мистця зібрана на виставці в Українському Музеї, дає неповторну можливість глибше ознайомитись ще з одною творчою індивідуальністю, майстром станкової скульптури, творчість якого розвинулась на еміґрації, а все його життя належало українському мистецтву та Україні. До відкриття виставки вийшов каталог: автор тексту Богдан Певний, художнє оформлення виконала Арета Бук. Каталог містить 74 ілюстрації, — це репродукції з творів мистця та фотографії з різних періодів життя. Кошти, затрачені на видання цього каталогу становлять 20 тис. дол. Музей надзвичайно вдячний приватним особам та організаціям, які склали 4,5 тис. дол. на цю ціль і таким чином спричинились до популяризації українського мистця.

Закінчення зі стор. 6

Союз Українок Америки постійно підтримує діяльність Музею

* 21 вересня відділ СУА округи Огайо організував музейний вечір, прибуток з якого — 4,200 дол. призначений на Будівельний Фонд Музею. Програма вечора була різноманітною та цікавою: слово про Український Музей в Ню Йорку, концертна музична програма та подорожуюча виставка, випозичена з Музею —

(Закінчення на стор. 6-ій)

Пересувні виставки Музею

„Українське народне мистецтво," — велика пересувна виставка нашого Музею, відкрилася в листопаді 1991 р. в Roberson Center of Arts and Sciences в Бінґамптоні, (Ню Йорк). На виставці представлено народний одяг, килими, кераміку, різьбу по дереву, писанки. Виставка всеохоплююче і різноманітно демонструє українське народне мистецтво, дає можливість ще раз ширше експонувати нашу музейну колекцію.

Виставка „Давні традиції, молодий погляд — Українські народні скарби очима дітей України", доповнена експонатами народного мистецтва з колекції нашого Музею експонується у Vermont Folklife and Children's Art Exchange в Мідлбері, Вермонт. На тлі виставки, майстрі народніх традицій, що ведуть освітні музейні програми, демонстрували мистецтво писанкарства та святкового традиційного печива. Осінню 1992 року виставка експонуватиметься у нашому Музеї.

Old Traditions, Young Visions

Ukrainian Folk Treasures as Seen by Children

Давні традиції, молодий погляд — Українські Народні Скарби Очима Дітей України

Афіша виставки „Давні традиції — молодий погляд".

Різдвяні поштівки

Яків Гніздовський. Різдвяна поштівка

У цьому році Музей репродукував різдвяні поштівки графічних творів Якова Гніздовського. Тексти поздоровлення на кожній з них українською або англійською мовами. Цей комплект поштівок, — їх три, — не лише приємне та естетичне вітання, але й мистецькі графічні твори. Ціна — 75 центів за одну, або набір з 15-ти — 10 дол.

ІЗ СВЯТОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І НОВИМ РОКОМ УСІХ ЧЛЕНІВ МУЗЕЮ І ПРИЯТЕЛІВ У ДІЯСПОРІ І В УКРАЇНІ ВІТАЄ УПРАВА І АДМІНІСТРАЦІЯ МУЗЕЮ

Готуємо виставку праць Петра Холодного

Виставка, що її нині підготовляє УМ, відрізнятиметься від усіх попередніх виставок творів Петра Холодного мол. тим, що вперше буде експоновано великі кольорові фотографії ікон з іконостасів, з настінних розписів, вітражів та мозаїк Холодного що є в українських православних і католицьких церквах Америки та в Люрді. Будуть також виставлені його малярство та графіка. До виставки готується монографія про життя і творчість Холодного. Куратор виставки Святослав Гординский, мистець, мистецтвознавець і поет.

Після експонування виставки в Ню Йорку, її буде перероблено на пересувну і показано в багатьох містах Америки, Канади та Европи, насамперед в Україні, щоб познайомити світ з творчістю великого мистця.

На похороні Холодного 30 січня 1990 року Гординський у своєму слові сказав, що твори мистця порозкидані по всьому світі і на жаль, досі не появилося монографії про його велике мистецтво. Найвидатніші його твори повинні бути зібрані і репродукції їх відповідно видані — це був би один з найкращих подарунків, що їх наша діяспора може дати відновлюваній культурі України.

При УМ уже діє Комітет вшанування пам'яті Петра Холодного мол., який уже приступив до збирання коштів на влаштування виставки і видання монографії. Чеки висилати на адресу Музею, виписувати їх так: The Ukrainian Museum, Cholodny Fund.

Д-р Богдан Цимбалістий

Петро Холодний мол. Ікона „Оранта".

ЗГАДУЄМО Д-РА БОГДАНА ЦИМБАЛІСТОГО

Працюємо над цим числом „Вістей Українського Музею" — сторінкою в „Свободі" — і згадуємо, що це перше число, яке виходить після смерти д-ра Цимбалістого 16-го серпня 1991 року.

Д-ра Цимбалістого було обрано на голову Управи Музею у березні 1979 року і він зразу взявся за працю в багатьох ділянках. З його ініціятиви і завдяки його домовленості з тодішнім предсідником УНСоюзу, д-ром Іваном Флисом, почала з'являтися наша сторінка в „Свободі". Перша вийшла у вересні 1979 року і містила заклик Управи Музею — „До українського громадянства у вільному світі". Д-р Цимбалістий був автором заклику, де говорилося: „Створення репрезентативного музею в Ню Йорку мусить стати черговим завданням усіх українців у вільному світі... Об'єднаємось у творенні ще одної твердині культури, яка стане одним з найбільших досягнень українців у вільному світі".

Майже до кожного числа „Вістей УМ" д-р Цимбалістий писав передові статті — висував чергові завдання Музею. Давав поради редакції, а то й ввічливо підганяв, щоб бралися за наступну сторінку. Не раз сам робив „чорну роботу": передруковував списки жертводавців і нових членів УМ.

У травні 1981 року д-р Цимбалістий опублікував у „Вістях УМ" статтю „Забезпечимо многая літа Українському Музеєві", в якій запропонував утворити при Музеї тривалий фонд (Endowment Fund), лише відсотки з якого можуть витрачатися на поточну працю. Відтоді при Музеї утворилося 39 фондів імени поодиноких людей, або пам'яті певних осіб. Нині сума грошей, вкладених у тривалі фонди, уже перевисила півмільйона долярів і відсотки з них становлять поважну частину бюджету Музею.

В грудні 1980 року у „Вістях УМ" було вміщено статтю д-ра Цимбалістого „Український Музей потребує більшого приміщення". З того часу він невтомно писав на цю тему статті, виступав на зборах українських громад, говорив з поодинокими людьми, закликав українську громаду побудувати репрезентативний музей української культури в Ню Йорку, світовому центрі політики, мистецтва, туризму.

В 1985 році Управа УМ купила за 1.25 мільйони дол. триповерховий будинок на Іст Шостій вулиці в Ню Йорку. Уже виплачено заставу (мортґедж). Незабаром має початися перебудова будинку на невеликий модерний музей.

Новий будинок Музею — така була мрія д-ра Цимбалістого і для втілення її в життя він приклав багато сил. Після смерти д-ра Цимбалістого, родина попрохала друзів і шанувальників покійного замість квітів складати пожертви на будівельний фонд Музею, щоб наблизити здійснення мрії д-ра Цимбалістого.

На 16 грудня 1991 року надійшло 13,500 дол. пам'яті д-ра Цимбалістого. Пожертви ще надходять. Ми певні, що Український Музей матиме репрезентативний будинок, а в ньому буде заля, що носитиме ім'я д-ра Богдана Цимбалістого.

Музей дістав 25,262 дол. із спадку Павла Колісника

Посмертно став будівником Музею Павло Колісник, який помер 6 березня 1990 року. Заповів свої заощадження українським інституціям, Музей дістав 25,262 дол.

Павло Колісник народився 15 травня 1925 року в селі Маркова, Тернопільської области. Під час воєнної хуртовини, в липні 1944 року виїхав на Захід. Після закінчення війни жив у Німеччині, в таборах в Карльсфельді і Берхтесґадені, де закінчив торговельну школу.

До Америки приїхав 1950 року, жив у Нюарку, а останні роки життя в Мейплвуді, Н.Дж. Студіював економіку та та бухгальтерію в Сетон-Голл Університеті. Понад тридцять років працював на комп'ютерах. Був самотнім. Уже мав вийти на пенсію, але за три місяці до того помер. В Україні залишив стареньку матір та брата з родиною.

Був щедрим жертводавцем на українські цілі. Згідно з заповітом, лишив Музеєві 25,262 дол.

Ім'я Павла Колісника, разом з іншими будівниками Музею, буде увіковічнене в новому будинкові. Управа висловлює щиру подяку Романові Канюка, виконавцеві заповіта П. Колісника.

Павло Колісник

Колекція народного мистецтва — основа нашого Музею

Для того, щоб мати можливість опрацювати колекцію народного мистецтва на науковому рівні, Музей отримав фінансову допомогу від National Endowment for the Arts та від New York State Council on the Arts. Для опрацювання колекції Музей запросив кандидата мистецтвознавства, завідуючу відділом художніх народних промислів Музею етнографії та художнього промислу Академії Наук України — Раїсу Захарчук-Чугай. Що ж найважливішим видалось знавцю народного мистецтва за декілька місяців копіткої праці? Раїса Чугай вважає, що „дуже важливим для народознавчої науки, українознавства є комплектування Музеєм ансамблів народного одягу з різних реґіонів України. Зібрані експонати дають можливість глибше пізнати український народний одяг як ансамблевий вид мистецтва. В цьому пляні в колекції є рідкісні експонати народного одягу, які походять з районів Волинського Полісся. Вони дають підставу говорити про давні архаїчні пласти народного моделювання".

Раїса Захарчук-Чугай за працею

Д-р МИКОЛА КУШНІРЕНКО СТВОРИВ У МУЗЕЇ ТРИВАЛИЙ ФОНД

До Музею надійшла пожертва від д-ра Миколи Кушніренка в сумі 10,000 дол. для створення тривалого фонду його імени. Тривалі недоторкані фонди, з яких лише відсотки йдуть на поточну діяльність Музею, є дуже важливими для забезпечення його на майбутнє.

Від часу заснування Музею, д-р Кушніренко допомагав йому своїми грошовими пожертвами. В 1990 році став меценатом, склавши 1,000 долярів. На каталог виставки Музею „Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" він написав рецензію під заголовком „Виняткова публікація". Цією рецензією, вміщеною в 1983 році в „Свободі", він звернув увагу громади на одне з видань Музею і цим допоміг йому.

Д-р Кушніренко цікавився не тільки Музеєм, він брав участь у діяльності УВАН і НТШ, опублікував кілька наукових студій зі суспільно-господарського життя Закарпаття та низку статтей в українській пресі. Зібрав чималу колекцію картин українських мистців. У 1988 році став співбудівничим Української Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі.

Д-р Кушніренко народився 1906 року в Мельні на Конотіпщині, але його рідним селом стало Спаське, Кролевського району на Чернігівщині (тепер Сумська область), куди переїхали його батьки, коли він був ще немовлям.

Кушніренкові батьки, мавши велике господарство, рятувалися від більшовицького ЧеКа і в листопаді 1919 року покинули свій дім у Спаському й виїхали на південь. Виїхав з дідом по матері й Кушніренко. У дорозі дід і внук захворіли на тиф. Дід помер, а хворий хлопець поїхав транспортом тифозних вояків до Польщі в шпиталь. Видужавши, він у польському таборі інтернованих вступив добровольцем до Армії УНР. Під час одного перегляду війська, Головний Отаман Симон Петлюра звернув на нього увагу, як на „наймолодшого вояка Армії УНР". Про всі ці пригоди є надрукований Кушніренків спогад у „Сучасності" за травень 1978 р.

Мавши 13 з половиною років, Кушніренко з рушницею в руках виконував обов'язки дорослого вояка, майже півроку перебував на передовій лінії фронту у Запорізькій дивізії. У листопаді 1920 року, в складі Армії УНР був інтернований за колючим дротом у Польщі. Було три роки голоду в тяжких умовах польського табору, але Кушніренко намагався продовжувати гімназійну освіту, перервану в Кролевці. Після звільнення з табору інтернованих, тинявся робітником по безробітній Польщі. Нарешті добився до Укра-

Д-р Микола Кушніренко

(Закінчення на ст. 6-ій)

Адреса Музею: 203 Second Avenue New York, N.Y. 10003. Tel. (212) 228-0110

Музей відкритий від середи до неділі включно від 1-ої до 5-ої год. по полудні.

ВИДАЄ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

Редаґували: Стефанія Гнатенко і Любов Дражевська

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1991-ГО РОКУ

ЗЛУКА ВІДДІЛІВ Ч. 41 І Ч. 19
ВІДДІЛ ЧИСЛО 4 ІМ. „ТИСА", З ОСІДКОМ В НЮ ЙОРКУ, ОБ'ЄДНАВСЯ З ВІДДІЛОМ Ч. 19 ім. „ДМИТРА ГАЛИЧИНА" В НЮ ЙОРКУ В ОДИН ВІДДІЛ Ч. 19 В НЮ ЙОРКУ „ім. ДМИТРА ГАЛИЧИНА".

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ:

НОВІ ЧЛЕНИ

Відд.:
8 Андрушко Михайло; Глушко Микола
12 Ґулич Андрій
42 Марущак Христина
59 Ковінко Лідія
88 Фелесліяно Віра, Микола; Кібала Аннамарія
96 Лавсон Олександер
115 Торренсі Бріtaний
170 Маніскалк Врандон
200 Пакура Даніль
206 Тепер Михайло 2
236 Файрлій Ґавін
238 Ґлова Михайло; Яваров Андрій
242 Булкаваж Дана, Дерек
245 Перець Рожер
269 Демчур Олеся, Павло
271 Мк Кормик Йосиф
277 Покора Андрій
286 Меттлер Маттев, Григорій
372 Брозина Петро; Котловський Томас
382 Шапанський Михайло, Юстин
383 Влок Бриян, Стефан
385 Смулка Андрій
399 Міллер Ґеральд, Маттев
422 Демидович Андрій 2, Ліса 2; Клос Стефан 2
429 Брежницький Тилер
437 Чорнобіль Юрій
450 Кузишин Олександра
462 Горнич Даміян, Маркіян, Рената
486 Кохан Джансон; Суґано Кимберлій
490 Шатинський Ребека

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
5 Сидор Ліса
27 Бутковський Стефан
51 Рачкевич Марко, Юрій, Христина
87 Зах Василь
88 Клюк Григорій
150 Беррі Арлен
221 Пеняк Мирон, Ігор
320 Яремчук Іван
341 Цибак Ребека
367 Яцьків Марґарита
379 Кекіш Тоска
380 Лещишин Михайло
458 Плав'юк Данило, Михайло

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
102 Бурий Лідія
414 Брохінський Клавдія, Стефанія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
10 Батицький Юлія
174 Липецький Марко
231 Скульський Катерина
292 Петрович Василь
296 Бортничак Давид
372 Ґурчак Аріян

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
163 Ґраміяк Павло

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
47 Стуарт Ларисса
171 Ашфорд Степан
353 Джус Люба
372 Бонгам Данило; Вілбур Андрій
402 Бабій Клавдія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
67 Брохінський Клавдія; Стефанія
105 Ракочий Олександра, Христина
240 Бурій Лідія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
5 Сидор Ліса
27 Бутковський Стефан мол.
32 Міценес Діянна
34 Блонарович Лариса
47 Масі Христофор
87 Зах Василь
106 Романовський Джефрій, Діяна, Рахель, Річард
150 Беррі Арлен
221 Пеняк Ігор, Мирон
341 Цибак Ребекка
385 Павлишин Михайло
445 Павлюк Михайло
458 Плавіюк Данило, Михайло

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
25 Стефанюк Марта
58 Місячник Христофор
83 Осідач Наталка
94 Куліш Катерина; Федорович Олексія
106 Горбенко Петро
128 Сімпсон Памеля
133 Гошко Андрій, Христина
155 Лонґ Лінда
170 Білик Керрі
172 Онуфрик Христина
192 Кілстром Ерік
204 Городняк Ліса
217 Івасів Іван
221 Хробак Павло
240 Зорій Зенон
245 Дерека Андрій
281 Бартошак Ерік
288 Престош Григорій
291 Головчак Еріка
347 Кеменаш Катерина
367 Велик Патрік
371 Таланчук Борис
377 Дзінгала Лариса
458 Яцьків Тарас
488 Меєр Володимир
488 Галич Роксана; Чорненький Юстин

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
56 Білецький Христина
63 Какліс Тереза
78 Сінкаваж Христина
81 Ласюк Марко
88 Клок Григорій
107 Мевх Марія
133 Мигаль Таня
161 Ліґтман Калвін
171 Д'Аюрія Марґарита
213 Ґавасон Кеннет
242 Палко Чарлс мол.; Риян Давид
285 Денисенко Андрій, Ніна
305 Флагертій Марія
312 Ґрита Давид
320 Іванович Володимир; Поліщук Ліза; Фенчак Джаніка, Карол, Лінда, Марсія
338 Ковальчик Іван
349 Снідер Давид, Синтія
367 Яцьків Марґарита
372 Кроґ Карл, Кеннет
379 Кекіш Тоска
407 Годованський Володимир
422 Курман Ґрета
491 Пономар Лора
504 Кравців Вікторія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
56 Ясевич Анна
317 Свіфт Іван
352 Ковалик Євген

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
13 Місіянович Михайло
15 Кармазин Адріян
17 Чернов Володимир, Роза
22 Леонартович Леся, Марко; Туффій Анна, Мойра, Тимотій; Форович Леся
22 Семенова Джаклайн
45 Куць Юрій
56 Джеймс Роберт
59 Ґавриляк Богдан, Роман, Стефанія, Ярослава
78 Друнчак Емма
83 Осідач Наталка; Принко Віра
88 Бен Стефан; Серединський Василь; Стефанишин Андрій; Фелесіяно Софія
120 Сарвій Дейлі мол.
136 Лущак Джерій
169 Солтишик Марта
171 Булий Гелена, Леонід
182 Керстнер Єва
216 Сенишин Петро
217 Івасів Іван
221 Гірняк Мирон
231 Ґарднер Катерина
269 Фуґа Павло
281 Шеремета Василь
304 Уманський Броня, Єфим, Петро
324 Костюк Еміль
337 Касс Марія; Кобус Анна
347 Ріссі Роберт
379 Бачниковський Емілія
383 Гома Михайло; Кінґ Степан
390 Буґрин Михайло
434 Когутяк Уляна
437 Хомяк Богдан
468 Самець Люба
496 Чорная Галина
777 Полока Стефан; Новицький Денис

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
4 Вереш Василь д-р; Яремчук Анна, Іван
8 Кінал Ігор
48 Сендецький Леон *
51 Рашкевич Юрій *; Дарка; Фаріон Ярослава
127 Стенбакер Надія
155 Мартин Марія; Полока Беверлі
167 Флин Ріта
182 Кавенський Йосиф *; Керстнер Єва
191 Матейчук Марія; Наболотний Анна
214 Оришкевич Остап *
217 Сісло Сусанна; Іванів Іван мол. *
220 Коваль Джеймс *
221 Гоффман Катерина, Отто * Мартинюк Олександер *, Стефанія; Пеняк Марія, Юрій *
234 Шавб Мирослава
240 Кміотек Ярослав
287 Рондяк Роман *
316 Якимович Ельфред, Теодор *
334 Масс Аліса
337 Ґосс Анна
360 Пришляк Ярослав
361 Мілан Володимир *, Ольга; Шепарович Дарія
362 Копач Ілько *
383 Горулко Іван *
432 Вілк Ярослав *
472 Вишницький Павло *

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
19 Вереш д-р Василь *; Тереля Марія, Юрій *; Яремчук Анна, Іван
102 Білоконський Наталка; Бурий Лідія, Софія, Тарас *
217 Леник Євген

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ, АБО СУБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
102 Бурий Тарас *
154 Василенко Євгенія
385 Никифорук Галина
407 Ботюк Ярослав *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
163 Ґраміяк Павло *

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
27 Матківський Лідія
63 Гілеман Чарлс *
206 Кальба Нансі Н.
231 Модерський Роберт *
239 Рубан Петро *
266 Базар Петро *
316 Баско Віктор *; Бурда Іван *; Івасів Патриція; Горта Петро *; Мигович Тарас *; Мустейкіс Ірена; О'Бук Кевін *; Хвесик Дарія; Чарченко Надія
399 Іваник Діяна
416 Балавра Андрій *
430 Кнігницький Іван *, Роман *
458 Скааб Андрій *

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
4 Вереш Василь д-р; Тереля Марія, Юрій; Яремчук Анна, Іван
105 Ракочий Ярема
240 Білоконський Наталка; Бурий Лідія, Софія, Тарас *
367 Леник Євген

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
27 Порохняк Катерина
34 Блонарович Лариса; Дзерзик Еріка
47 Дравушак Віра; Масі Христофор *
48 Сендецький Леон мол. *
59 Добош Іван *
127 Стейнбакер Надія Л.
167 Флин Рита
182 Керстнер Ева; Кавенський Йосиф *
191 Матейчук Марія
217 Сісло Сусана
221 Гофман Катерина, Отто *; Пеняк Марія, Юрій
226 Прокоп Орест
234 Шавб Мирослава
269 Фуґа Павло *
277 Вархола Ольга
287 Рондяк Роман
316 Якимович Г. Елфрід, Теодор *
334 Масс Алісія
337 Ґой Анна
340 Никитчук Сусанна, Йосиф *
401 Ящишин Ліза
407 Зелений Стефанія
432 Вілк Ярослав *; Тейльор Анна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
13 Мокей Василь мол. *; Василь *
25 Фідуця Христина
39 Будзяк Катерина
47 Шебетюк Володимир
49 Терещук Анна
76 Боярський Володимир *
83 Коваль Таран
86 Кузьмович Марта
92 Максимюк Богдан
115 Садюк Ольга
116 Харків Олександер *
128 Возний Розамарія
150 Никорчук Стефан *
173 Рудавський д-р Ярослав
183 Крамер Ольга
194 Мотиль Олександер мол.
204 Зварищук Іван *
220 Сніданко Василь *, Пелагія
221 Кравчук Гнат Бачинський Евген
240 Кірик Зенон *, Ігор * Ярослава
266 Базар Мирон; Кривулич Теодосія
285 Косенко Олексій *
288 Саврук Теодор мол. *
316 Гарріс Річард *; Делькевич Адріяна; Лані Лінда
321 Галлман Андрій, Салій; Іванюк Степан *
337 Ганас Андрій *
353 Панкевич Тамара
367 Леник Василь
375 Прятка Анна, Василь
383 Горулко Дмитро, Стефанія
385 Бриковський Катерина
399 Куривчак Валентина
402 Гуцал Петро *
422 Губіль Стефан *
432 Ковальський Олександер; Тропак Евстахія
437 Лещинський Анна
439 Прийма Теодор, отець *
454 Малишевич Богдан
472 Дашко Петро

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
1 Маді Іван *
8 Кінал Ігор *
13 Жеребинський Анна
24 Щур Сандра
27 Іванило Роман
29 Олковський Стефан "О-пейд ап" *
40 Гаврилів Михайло "О-пейд ап" *
51 Фаріон Ярослава
57 Недельський Марко *
83 Чижик Катерина
88 Заяць Ізаслава М.Д.
94 Совірка Ольга
106 Пуп Володимир *; Томків Михайло *
123 Ковпак Іван мол. *
127 Донован Доротій
147 Ваґнер Єва; Галевич Стефан — "Пейд ап" *
153 Кухтин Ярослав *
155 Роґальчик Іван *, Роберт *
161 Прокопович Норин
170 Гира Петро *
171 Сакса Йосиф *
191 Наболотний Анна
214 Оришкевич Остап *
220 Коваль Джемс
221 Гірняк Марія, Павло; Мартинюк Олександер, Стефанія
230 Ліщак Павло *
238 Кутак Йосиф
295 Фенканин Стефанія
316 Рудий Богдан *
320 Фенчак Юдит
360 Пришляк Ярослав
361 Мілан Володимир, Ольга; Шепарович Дарія
362 Копач Ілько
379 Гойсак Гелена; Строченко Анна
383 Горулко Іван *
397 Дармограй Володимир *; Шурпета Михайло *
472 Вишницький Павло
481 Винґрин Єва
491 Пономар Євген *
504 Кравців Вікторія

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА: ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
245 Пасічний Богдан

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
5 Ликтей Антін 2 *; Кубарик Роса
15 Старосольський Юрій
25 Білинський Марта
38 Майкович Василь *
39 Клим Катерина; Рушак Михайло
42 Пелтишин Павло
81 Гірняк Анна
120 Матик Анна
125 Матусак Стелла
130 Гребеняк Ірена
133 Гозонич Франко 2, мол.
147 Бочно Михайло *; Клапко
156 Страґ Михайло 2 *
158 Слюсар Стефанія
164 Данієлс Неллій; Ґелетій Петро *
171 Микитка Соня
194 Підстринач Параска
218 Кузенко Михайло *
221 Апостол Йосиф; Дячишин Іван; Кравець Марія; Рибка Анна
230 Стрілець Йосиф
243 Бухман Марія
254 Селеман Петро *
264 Микита Митро *
276 Мацюрак Едді *
287 Скордій Андрій *
305 Гентош Іван 3 * (три)
316 Буцярка Олена; Ґудселак Анна
325 Воскобійник Маланка
330 Марко Юрій *
337 Стрижак Іван
348 Стрілець Йосиф 2 *
352 Ковалик Петро 2 *
368 Микитка Соня
371 Савойка Любов
385 Крамарчук Василь
432 Козловський Яків
450 Гупаловський Йосиф *
466 Грицишин Карло *
472 Боднарук Ростислав
488 Василенко Семен

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
22 Леонартович Леся, Марко; Тюфій Анна, Марія, Мойра, Тимотій
59 Гавриляк Богдан, Роман, Стефанія, Ярослава
120 Сарвей Дейлі мол.
158 Лев Майя
163 Ґраміяк Павло
261 Морріс Михайло; Шибіяк Синтія
496 Чорна Галина

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
4 Рекшинський Маркіян *
432 Ребрик Михайло *

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
19 Рекчинський Маркіян *
102 Білоконський Наталка; Бурій Лідія
239 Ковальчин Тарас *

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
171 Солтис Степан
231 Модерський Роберт *
240 Павличка Ольга
320 Кашевка Маріян *
353 Джус Люба, Надя, Сусанна, Томас *
358 Белінський Григорій *, Валеріян; Романів Орест
399 Іваник Діяна
416 Балавра Андрій *
430 Кнігницький Андрея, Дорен

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
4 Рекшинський Маркіян *;
240 Білоконський Наталка; Бурий Лідія
430 Ковальчин Тарас *

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ АКЦИДЕНТОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
13 Тимчишин Маріян *
78 Гуняра Іван *
183 Кот Михайло
233 Федорів Володимир *
240 Бурий Тарас *
277 Ткачук Ярослав
331 Марків Оксана
360 Бережницька Оксана
375 Ярема Стефан *
402 Гуцал Петро *
407 Ботюк Ярослав *
432 Созанський Василь *
439 Василиця Іван

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

Стан з 31 жовтня 1991

Кляса T16	97
Кляса P70	75

Нові кляси

Кляса W	27
Кляса E18	1,927
Кляса E20	2,190
Кляса E65	262
Кляса P20	3,080
Кляса P65	146
Кляса TP65	1,172
Кляса T23	201
Кляса WSP	400
Кляса SP-E65	435
Разом	**10,012**

Забезпечення департаменту дорослих:

Старий рід	7
Кляса P70	27
Кляса T	377
Кляса W	8,276
Кляса P20	5,366
Кляса E20	4,870
Кляса E65	1,545
Кляса P65	718
Кляса DP60	119
Кляса DP65	646
Кляса SP-W	409
Кляса SP-E65	213
Кляса ADD	5,670
Кляса T10	470
Кляса T5	112
Кляса DT30	5
Кляса ART	22

Дорослі члени з молодечими грамотами:

Кляса W	0
Кляса P20	375
Кляса E20	211
Кляса P65	28
Кляса E65	74
Кляса E18	4
Разом 31-го жовтня 1991 року	**29,544**

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
(Стан з 30 вересня 1991)	17,697	43,947	5,682	67,326
Активні члени				
(Приріст у жовтні 1991)				
Нові члени	50	53	15	118
Прийняті наново	20	69	2	91
Прийняті з перехід. листами	3	10	4	17
Зміни кляс забезпечення	6	4	—	10
Прийняті з Деп. Молоді	—	12	—	1
Разом	**79**	**137**	**21**	**237**
(Убуток у жовтні 1991)				
Суспендовані	6	20	16	42
Відійшли з перех. листами	5	11	4	20
Зміни кляс забезпечення	6	4	—	10
Відійшли до дорослих	1	—	—	1
Померли	3	58	—	61
Вибрали гроші	22	35	—	57
Відійшли з вип. п. сум забезп.	29	51	—	80
Виплатили вповні вкладки забезпечення	33	50	—	83
Відійшли на част. випл. забез.	—	—	—	—
Відійшли на безп. прод. забезпечення	—	—	—	—
Вигасла важність забезпеч.	—	1	13	14
Разом	**105**	**230**	**33**	**368**
Члени, які виплатили вкладки:				
(Приріст у жовтні 1991)				
Виплачене забезпечення	33	50	—	83
На безпл. продовж. забезп.	3	11	—	14
Разом	**36**	**61**	—	**97**
(Убуток у жовтні 1991)				
Померли	3	25	—	28
Вибрали готівку	8	17	—	25
Повернені в активні	4	5	—	9
Вигасло продовж. забезп.	3	5	—	8
Разом	**18**		—	**70**
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем місяця жовтня 1991	**17,689**	**43,863**	**5,670**	**67,222**

ЗІРКОЮ (*) Є ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ, ВКЛАДКИ ГРАМОТ ЯКИХ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ „СВОБОДИ".

У В А Г А

ЯКУ КОЖНИЙ ВІДДІЛОВИЙ УРЯДОВЕЦЬ І ЧЛЕН УНСОЮЗУ ПОВИНЕН ПРОЧИТАТИ І ВІДПОВІДНО ДО НЕЇ ДОСТОСУВАТИСЬ:

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовому звіті за місяць **ЖОВТЕНЬ 1991-ГО РОКУ**, як суспендовані, **МОЖУТЬ БУТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ, ЯКЩО ЗГОЛОСЯТЬСЯ ДО СЕКРЕТАРІВ СВОЇХ ВІДДІЛІВ** і заплатять за час суспенди вкладки, бо інакше члени будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за винятком тих прав, які є затверджені грамотою і статутом. Те саме відноситься до членів, **які впродовж жовтня 1991-го року ВЗЯЛИ ПЕРЕХІДНІ ЛИСТИ І ДОСІ НЕ ЗГОЛОСИЛИСЯ ДО ІНШИХ ПОВНОПРАВНИХ ВІДДІЛІВ.**

ВОЛОДИМИР СОХАН
Головний касир

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1991 РОКУ

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	349.57	149	18.78	333	39.99
2	58.99	153	1,126.43	337	605.01
5	966.74	154	915.48	338	168.76
6	212.49	155	3,914.54	339	321.57
7	1,132.62	156	214.15	340	802.49
8	1,151.47	158	968.52	341	220.64
9	126.72	161	1,090.79	342	127.15
10	204.51	162	363.63	343	217.81
11	27.16	163	1,333.73	345	690.74
12	1,024.29	165	459.11	348	1,106.38
13	3,167.78	168	234.45	349	1,275.77
14	452.98	169	619.71	350	744.86
15	1,570.10	170	1,143.11	352	337.18
16	401.01	172	280.98	353	939.54
17	869.02	173	935.61	354	152.85
19	45.16	174	531.00	355	204.05
20	625.26	175	378.81	356	331.75
21	254.32	176	538.32	358	706.94
23	509.93	177	176.43	360	110.14
24	1.65	178	221.28	361	4.336.74
25	1,820.40	179	27.42	362	249.15
26	305.49	180	400.90	364	413.42
27	3,293.73	182	638.90	368	1,933.85
29	266.31	183	4,607.48	369	217.57
31	100.57	184	156.48	370	200.94
32	602.17	190	25.32	371	823.15
34	227.41	191	223.69	372	829.08
36	43.47	192	331.85	373	93.89
37	900.89	193	8.00	375	1,127.67
38	351.49	194	772.38	376	77.55
39	1,238.58	200	1,084.54	377	191.47
40	54.07	203	93.50	378	120.70
42	1,690.78	204	1,035.71	379	1,755.99
43	55.28	206	816.61	381	42.73
44	494.74	211	40.98	382	178.73
45	204.97	213	148.39	383	1,605.26
46	63.21	214	1,014.61	385	978.74
47	2,288.96	216	852.61	387	788.41
48	161.68	217	999.03	389	204.13
49	296.46	218	23.01	390	1.010.13
50	72.96	220	1,527.71	394	109.26
52	168.62	221	3,816.23	395	94.17
53	138.52	222	256.70	399	1,390.74
55	691.52	223	351.05	401	176.62
56	365.85	224	148.85	402	592.58
57	854.57	226	521.15	403	143.91
58	293.79	230	1,154.01	407	1,051.39
59	1,763.91	231	519.46	408	405.72
62	23.31	233	474.15	412	209.95
63	2,072.75	234	511.92	413	16.24
65	72.86	235	102.64	414	597.69
66	369.55	236	249.92	416	88.43
67	209.02	237	262.30	421	239.61
70	1,221.73	238	879.86	422	353.49
73	7.64	239	758.08	423	490.57
78	843.60	240	1,278.72	424	1,040.22
81	91.45	241	158.28	427	651.19
82	544.95	242	1,533.05	429	9.30
83	959.09	243	7.73	430	1,143.54
86	4,633.51	245	682.90	432	1,475.98
88	2,372.64	247	292.95	433	394.22
89	45.73	248	133.35	437	558.55
91	108.96	253	110.11	438	72.94
92	9.25	254	646.90	439	1,003.86
93	343.02	257	2,234.37	440	414.76
94	4,884.00	258	4.02	441	363.49
95	67.30	259	214.20	442	457.33
96	367.67	261	147.94	444	594.34
98	59.19	264	354.79	445	724.88
100	14.88	266	977.87	448	2,803.59
101	86.08	267	798.59	450	718.16
102	526.10	268	340.52	451	412.12
104	239.13	269	1,164.70	452	538.83
105	308.51	276	212.94	454	194.39
106	2,004.51	277	1,559.36	455	108.43
107	68.40	280	11.23	456	124.93
108	42.30	281	430.15	457	404.10
109	33.26	282	94.26	458	2,028.90
112	653.38	285	699.26	461	349.89
113	1,462.70	286	296.47	462	96.09
114	821.53	287	949.58	464	149.83
115	352.93	288	121.35	465	1,091.07
116	345.77	290	49.51	466	431.12
119	42.65	291	613.31	467	54.78
		292	1,030.99		
120	375.26	293	152.55	468	14.02
121	509.63	294	9.95	470	46.02
122	75.32	295	171.64	471	136.55
123	565.54	296	41.66	472	1,756.44
125	859.33	301	706.10	473	1,622.10
126	159.80	302	13.00	474	407.91
127	1,425.51	304	350.76	476	85.13
128	28^.25	305	1,230.71	479	67.07
129	87.21	306	44.59	480	49.45
130	183.02	307	830.82	481	123.94
131	140.40	312	31.75	484	712.48
132	39.17	316	2,189.50	486	561.43
133	637.04	317	251.89	488	211.38
134	306.47	318	126.92	489	503.62
135	37.22	320	392.35	490	167.50
137	284.05	322	49.25	494	117.39
141	46.15	323	284.12	497	31.49
142	125.28	324	52.48	498	237.02
143	70.00	325	408.90	500	55.05
145	9.57	328	320.02	503	243.47
146	670.62	330	208.95	506	33.57
147	782.56	332	59.08	777	394.08

Вкладки зібрані в усіх клясах Життьового Забезпечення 189,548.84

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	18.90	156	6.50	339	3.95
6	22.80	158	41.70	340	11.00
8	51.00	161	13.00	342	9.20
10	2.45	162	6.50	345	38.10
11	12.20	163	6.50	348	47.80
13	9.20	168	2.10	349	48.40
14	18.30	170	20.75	350	25.20
15	23.45	172	49.35	353	29.35
16	20.70	173	34.55	358	27.30
17	13.35	174	39.60	360	8.35
20	6.30	178	3.35	361	10.75
25	34.60	180	31.20	364	8.50
27	8.60	182	26.00	369	17.50
29	20.50	183	50.25	371	13.45
32	4.40	200	8.30	372	11.00
34	25.80	206	2.10	375	29.00
37	3.30	214	37.00	379	11.00
39	4.80	216	14.80	385	55.10
42	34.30	217	65.50	387	9.85
44	.85	220	8.30	399	32.90
45	3.95	221	27.55	401	31.50
47	70.30	222	5.80	402	48.85
50	2.45	230	33.00	403	6.50
55	5.00	231	14.75	407	21.20
57	11.00	233	78.45	412	31.20
59	26.25	234	34.10	416	43.50
62	8.30	235	14.80	421	17.50
66	78.95	237	17.50	422	10.95
70	11.40	238	6.50	423	33.10
78	13.75	239	12.50	424	9.70
82	9.20	240	70.60	427	38.20
83	17.35	242	42.10	430	35.00
88	2.45	245	28.80	432	27.60
93	1.00	247	3.65	433	9.20
94	111.00	248	2.55	437	3.25
95	7.55	253	8.50	439	24.05
96	10.10	257	108.15	440	26.00
102	5.75	259	8.30	441	8.30
108	0.85	261	2.95	442	2.45
113	1.75	266	12.60	444	30.95
114	33.00	267	11.00	445	36.20
115	29.35	269	55.60	450	2.90
116	16.85	277	13.25	452	13.00
119	7.20	282	32.25	454	28.05
120	30.25	287	20.85	455	26.00
122	9.20	290	29.00	456	4.80
125	51.80	291	2.45	465	21.05
127	6.50	292	19.40	471	28.10
129	2.45	301	53.20	472	19.75
131	6.65	305	37.40	473	39.50
133	20.25	307	49.10	474	14.00
142	2.25	316	9.20	480	4.80
146	76.15	317	3.95	484	7.60
147	21.15	320	12.85	486	1.75
149	13.30	328	19.25	488	6.50
153	3.45	330	11.00	489	3.20
155	29.70	337	11.00	503	11.40

Вкладки зібрані в клясі Акцидентового Забезпечення 3,660.20

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ, 1991 Р.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума дол.
5	Іван Дячун	1,745.00
5	Леонід Гайдамака	500.00
5	Антін Лектей	1,000.00
5	Антін Лектей	1,000.00
5	Ольга Сінґура	570.00
8	Іван Ільчишин	1,155.00
11	Микола Борсук	500.00
34	Марій Гриндій	1,171.00
39	Катерина Клем	500.00
39	Іван Тарнавський	1,000.00
42	Павло Пелтишин	1,000.00
78	Михайло Дрончак	1,000.00
94	Гася Бабей	500.00
102	Степан Бобечко	1,000.00
102	Катерина Шокалюк	1,000.00
108	Юлія Люїс	500.00
113	Алекс Релік мол.	500.00
120	Анна Маттік	500.00
123	Марія Баліна	1,000.00
125	Анна Іванишин	500.00
127	Данило Френціс	500.00
127	Ольга Ґорганюк	1,000.00
127	Марія Сейберт	500.00
127	Марія Сойберт	500.00
130	Джозеф Баранкевіч	500.00
130	Марія Гаврилович	1,000.00
147	Михайло Галасовський	5,000.00
155	Катерина Пелєгріно	500.00
155	Анна Скалоцька	500.00
170	Анастазія Попик	500.00
171	Стефанія Явна	500.00
171	Марія Піґура	1,000.00
171	Марія Піґура	500.00
173	Гриць Майборода	233.00
173	Гриць Майборода	677.00
174	Іван Лотоцький	500.00
179	Марія Анна Лесеганич	500.00
194	Параскевія Підстричаг	500.00
200	Петро Кашуба	500.00
200	Петро Кашуба	1,000.00
204	Броніслава Мазурчак	500.00
204	Броніслава Мазурчак	500.00
213	Петро Зощак	1,000.00
216	Михайло Р. Галамар	5,000.00
220	Ілько Матвіїшин	2,000.00
221	Василь Дубик	500.00
221	Марія Козій	500.00
221	Марія Козій	500.00
230	Джозеф Стшелєц	500.00
233	Володимир Безгацький	1,000.00
242	Іван Давид	1,000.00
243	Марія Бухман	500.00
243	Степан Заокопний	500.00
243	Степан Заокопний	500.00
276	Едді Мацурак	1,000.00
277	Вільгельміна Гомотюк	500.00
277	Іван Локоть	500.00
277	Іван Саламаха	500.00
281	Богдан Шеремета	1,000.00
281	Богдан Шеремета	1,000.00
293	Василь Кендус	1,000.00
305	Іван Гентош	1,000.00
305	Іван Гентош	1,000.00
316	Олекса Буцярка	500.00
322	Іван Настюк	500.00
338	о. Микола Федорович	500.00
342	Софія Сокальська	1,000.00
348	Джозеф Стшелєц	500.00
348	Джозеф Стшелєц	500.00
358	Стефанія Фур	2,500.00
358	Стефанія Фур	500.00
358	Микола Волович	1,000.00
360	Лев Ломиш	500.00
360	Лев Ломиш	500.00
371	Любов Савойка	500.00
372	Галина Козуп	3,000.00
372	Галина Козуп	1,000.00
379	Ярослав Кравець	500.00
379	Ярослав Кравець	500.00
383	Анна Клюс	500.00
390	Петро Селеман	1,000.00
397	Володимир Варварів	1,000.00
397	Володимир Варварів	1,000.00
430	Марія Петрів	500.00
433	Теодор Я. Подлесний мол.	1,000.00
433	Анна Туранська	577.00
450	Осип Гупаловський	1,000.00
484	Олекса Самійленко	1,000.00
489	Іван Йова	1,000.00
490	Микола Шах	500.00
	Разом	**78,128.00**

КАНАДА

341	Володимир Гамкало	500.00
341	Ростислав Зелений	500.00
463	Іван Дворак	1,000.00
473	Павло Ґенґало	256.65
	Разом	**2,256.65**

ВИПЛАТИ ЗАПОМОГ З БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1991

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
5	Микола Хоманчук	50.00
78	Джан Чарлєс Наш	100.00
83	Євгенія Карбівник	50.00
106	Василь Косач	50.00
114	Зеновія Лобур	50.00
147	Дмитро Ґудз	50.00
147	Анастасія Ґудз	50.00
147	Станислава Поптик	50.00
161	Ребека Марія Садовий	50.00
164	Степан Е. Данко	50.00
164	Петро Ґелетій	50.00
164	Анна Кудрич	50.00
164	Михайло Кукорло	50.00
180	Анна Беднар	50.00
180	Іван Дескович	50.00
221	Іван Дубіцький	50.00
269	Іван Фуга	50.00
333	Софія Дацей	50.00
356	Галина Дуркалевич	50.00
362	Павлина Роговий	50.00
364	Анна Прима	50.00
382	Ольга Філдс	50.00
423	Анна Рубчак	50.00
488	Лікора Підляшецький	50.00
488	Теодора Бакович	50.00
488	Ольга Микита	50.00
488	Лідія Олійник	50.00
	Разом	**1,400.00**

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ ПРИБУТКИ ЗА ЖОВТЕНЬ 1991

Членські вкладки	$408,761.83
Прибутки книгарні і друкарні	113,629.04
Прибутки від інвестицій:	
Бондів	$350,857.43
Реальності в Керґонксоні, Н. Й.	93,630.14
Гіпотечних позичок	35,767.17
Членських позичок	2,095.24
Уділів	3,259.45
Банків	5,504.13
Разом	**$491,113.56**

Звороти:	
Федеральних і стейтових податків та соціяльного забезпечення працівників	$16,714.16
Стипендії	1,800.00
Податків від заморгеджованих реальностей	217.33
Премії шпитального забезпечення працівників	642.84
Дивіденди	1,110.01
За дозрілі вивінувальні грамоти	4,000.00
Коштів Обласних засідань	7.50
Загальних канцелярійних видатків	82.46
Коштів інвестицій	195.00
Коштів канцелярії у Вашінґтоні	2,683.79
Разом	**$27,453.09**

Різні прибутки:	
Зиск при продажі бондів	$2,277.17
Переносне конто — платні	11,610.36
Внутрішні союзові трансакції	17,551.25
Пожертви для Фонду Відродження України — УНС	7,674.21
Переносне конто	1,085,193.76
Разом	**$1,124,306.75**

Інвестиції:	
Дозрілі і продані бонди	$374,581.94
Сплачено гіпотечних позичок	29,771.34
Сплачено членських позичок	952.29
Разом	**$405,305.57**
Разом загальний прибуток на жовтень 1991	**$2,570,569.84**

ВИДАТКИ ЗА ЖОВТЕНЬ 1991

Виплати членам:	
Виплати Пенсійних грамот	$525.74
Грошові звороти	48,609.96
За дозрілі вивінувальні грамоти	111,878.64
Посмертні допомоги	79,884.65
Відсотки від посмертних допомог	333.17
Премії за реасикурацію	1,329.29
Дивіденда членам	273.09
Повернені вкладки	856.95
Допомога з Фонду Братського	1,400.00
Стипендії	1,400.00
Разом	**$246.491.49**

Видатки:	
Канцелярії у Вашінґтоні	$21,337.02
Союзівки	137,297.66
Книгарні і друкарні	114,627.69
„Свобода" за орган	86,101.43
Організаційні видатки:	
Оголошення	$5,267.71
Лікарські бадання нових членів	280.81
Винагорода обласних організаторів	15,248.74
Винагорода Відділових секретарів	17,278.12
Винагорода Відділових організаторів	6,746.44
Кошти подорожей обласних організаторів	1,720.79
Винагорода головного лікаря	1,500.00
Кошти обласних засідань	10,402.25
Разом	**$58,444.86**

Платні; забезпечення і податки:	
Платня головних урядовців	$17,662.27
Платня працівників	45.456.43
Асекурація	339.00
Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників	32,918.99
Разом	**$200,073.96**

Загальні адміністративні видатки:	
Кошти актюарія і статистики	$49,572.50
Банкові оплати за опіку над бондами	2,532.81
Книжки і друки	260.34
Меблі і машини	1,130.92
Загальні канцелярійні видатки	5,839.90
Оплати до асекураційних урядів	686.59
Кошти канадської канцелярії	350.00
Поштові оплати	2,337.50
Кошти друків і приборів	1.165.70
Обслуга машин	617.94
Кошти телефону	6,405.69
Загальні кошти подорожей	4,842.80
Разом	**$75,741.79**

Різні видатки	
Кошти контролі	$3,923.30
Кошти інвестиції	785.00
Страта при продажі бондів	70.48
Кошти українських публікацій	20,265.19
Дотації	24,350.00
Переносне конто — платні	610.36
Виплати Фонду Відродження України — УНС	14,108.00
Страти при виміні канадської валюти	40,650.00
Кошти компютеризації	4,250.00
Переносне конто	1,085,000.00
Виплати Відд. Братської діяльности	227.65
Разом	**$1,205,239.98**

Інвестиції:	
Позичка для Корп. УН — Дому	$50,000.00
Уділено гіпотечні позички	190,500.00
Уділено позички на підклад грамот	5, 345.24
Капітальний ремонт на Союзівці	7,798.58
Закуплено елект. машини	1,059.72
Разом	**$254,703.54**
Видатки за жовтень 1991	**$2,400,059.42**

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ		СТАН ДОВЖНИЙ: Фонди	
Готівка	$601,820.61	Забезпеченевий	$65,004,959.39
Бонди	47,982,680.77	Акцидентовий	1,948,287.28
Уділи	1,529,875.92	Братський	(1,018,405.41)
Гіпотечні позички	5,230,434.29	Сирітський	419,386.33
Позички на грамоти	616,095.29	Захисту	(1,582,532.57)
Реальності	2,374,373.06	Наглої потреби	51,761.82
Друкарські і електронічні машини	300,224.86		
Позичка для Корпорації Дому УНС	6,083,401.00		
Позичка для УНС Корп. ім. Д. Галичина	104,551.04		
Разом	**$64,823,456.84**	**Разом**	**$64,823,454.84**

ОЛЕКСАНДЕР БЛАГІТКА,
головний касир

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1991 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ЖОВТНІ 1991 Р.

Ч.В.	Організатор	Придбав у жовтні	Сума забезпечення	АДД	СП	Разом у 1991 р.
	Округа БАЛТИМОР					
15	І. Кунь	1	5,000			16
337	О. Садовий	2	6,000			4
		3	**11,000**			
	Округа БАФФАЛО					
40	М. Лупічук	1	3,000			1
304	Марія Гнатик	3	9,000			5
		4	**12,000**			
	Округа БОСТОН					
238	Анна Ремик	2	5,000		1	13
	Округа ЧИКАГО					
17	Я. Билень	2	10,000			24
22	Гелен Олек Скат	11	37,000	5	6	31
136	М. Сорока	1	3,000			1
221	Олена Карачевська	1	10,000			6
379	С. Голяш	1	3,000			10
399	Р. Припхан	2	6,000			12
		18	**69,000**	**5**	**6**	
	Округа КЛІВЛЕНД					
115	П. Бабич	1	3,000			1
	Округа ДЖЕРЗІ СИТІ					
170	В. Білик	1	3,000			9
171	Л. Буля	1	2,000		1	2
	В. Буля	1	2,000		1	
281	М. Сірий	1	2,000		1	1
286	Павлина Балятунська	2	6,000			2
		6	**15,000**		**3**	
	Округа МІННЕАПОЛІС					
385	М. Крамарчук	1	10,000			3
	Округа МОНТРЕАЛЬ					
434	Олександра Дольницька	1	5,000			14
	Округа НЮАРК					
490	Олена Чорномаз	1	2,000		1	2
	Округа НЮ ГЕЙВЕН					
12	В. Лучкань	1	5,000			3
59	Т. Сливінський	4	14,000	1	1	15
	Д. Стець	5	21,000	3		
277	В. Василенко	1	3,000			5
390	П. Бугрин	1	5,000		1	2
		12	**48,000**	**4**	**2**	
	Округа НЮ ЙОРК					
8	Марія Кульчицька	2	12,000		1	10
158	Емілія Саноцька	1	5,000	1		2
200	І. Пригода	1	10,000			6
450	Евстахія Мілянич	1	3,000			4
		5	**30,000**	**1**	**1**	
	Округа НІЯҐАРА					
462	Й. Фаренич	3	30,000			3
468	П. Самець	1	5,000			2
		4	**35,000**			
	Округа ПАССЕЙК					
42	В. Марущак	1	5,000		1	18
182	І. Даниляк	1	3,000			2
		2	**8,000**		**1**	
	Округа ПЕРТ АМБОЙ					
372	Софія Лонишин	2	6,000			4
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ					
45	М. Пришляк	1	5,000			3
83	С. Гавриш	2	8,000			18
163	Т. Дуда	1	5,000	1		6
216	Б. Одежинський	1	5,000			7
231	В. Пастушок	1	3,000			22
245	М. Мартиненко	1	5,000			2
261	П. Аркотин	2	10,000	2		2
269	Христина Ґербеги	3	6,000		3	13
324	І. Бабяк	1	5,000			1
347	С. Мусій	1	35.000			1
383	Й. Хома	4	19,000			4
422	Звена Романів	6	59,000			10
		24	**165,000**	**3**	**3**	
	Округа ПІТТСБУРҐ					
56	П. Когут	1	3,000			2
96	М. Драпала	1	5,000		1	6
120	Е. Матіяш	2	8,000	1		10
		4	**16,000**	**1**	**1**	
	Округа РОЧЕСТЕР					
217	С. Приймак	1	5,000			14
437	М. Малинівський	2	13,000		1	4
		3	**18,000**		**1**	
	Округа СИРАКЮЗИ/ЮТИКА					
271	В. Корчинський	1	3,000		1	7
	Округа ШАМОКІН					
78	Марія Петрунцьо	1	3,000			2
242	Й. Чабан	2	6,000			38
382	Юлія Кресіна	2	4,000		2	4
429	Марія Врублівська	1	2,000		1	1
		6	**15,000**		**3**	
	Округа ТРОЙ/ОЛБАНІ					
13	П. Шевчук	1	35,000			12
88	В. Квас	7	45,000			32
		8	**80,000**			
	Округа ВІЛКС БЕРИ					
169	Ґізеля Стефурин	1	3,000			2
236	Сузан Сек	1	3,000			4
		2	**6,000**			
	Округа ВУНСАКЕТ					
206	Л. Гардінк	2	13,000			11
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ					
486	М. Кісь	1	10,000			11
	В. Оренчук	1	3,000			
496	М. Кігічак	2	8,000	1		120
777	І. Даниляк	1	25,000			7
	А. Ледон	1	500			
		6	**46,500**	**1**		

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЖОВТНІ 1991 РОКУ

П.ч.	Округа/осідок	Число Відділів	Придбано чл.		Забезпечення на суму		
			у жовтні	разом	у жовтні	разом у 1991	разом АДД
	Округи ПЕНСИЛЬВАНІЇ						
1.	Філядельфія	40	24	149	165,000	1,263,000	23
2.	Піттсбурґ	17	4	55	16,000	364,000	6
3.	Шамокін	14	6	61	15,000	345,000	8
4.	Аллентавн	12	—	10	—	59,000	2
5.	Скрентон	4	—	1	—	3,000	—
6.	Вілкс Бери	7	2	20	6,000	199,000	2
	Разом	**94**	**36**	**296**	**202,000**	**2,233,000**	**41**
	Округа МЕРИЛЕНДУ						
	Балтимор	8	3	26	11,000	264,000	3
	Округи НЮ ЙОРКУ						
1.	Ню Йорк	30	5	70	30,000	487,000	6
2.	Сиракюзи-Ютика	12	1	21	3.000	84,000	1
3.	Рочестер	10	3	41	18,000	388,000	4
4.	Т й Олбані	8	8	54	80,000	363,000	—
5.	Баффало	6	4	15	12,000	84,000	1
	Разом	**66**	**21**	**201**	**143,000**	**1,406,000**	**12**
	Округи НЮ ДЖЕРЗІ						
1.	Нюарк	17	1	40	2,000	612,000	—
2.	Джерзі Сити	9	6	22	15,000	158,000	1
3.	Перт Амбой	12	2	16	6,000	125,000	—
4.	Пассейк	4	2	21	8,000	167,000	3
	Разом	**42**	**11**	**99**	**31,000**	**1,062,000**	**4**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИҐЕН, ОГАЙО						
1.	Чикаго, Ілл.	28	18	109	69,000	701,000	15
2.	Дітройт, Миш.	18	—	53	—	275,500	11
3.	Клівленд, Огайо	17	1	12	3,000	46,000	1
4.	Янґставн, Огайо	5	—	8	—	132,000	1
	Разом	**68**	**19**	**182**	**72,000**	**1,154,500**	**28**
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ						
1.	Ню Гейвен, Конн.	14	12	35	48,000	186,000	4
2.	Бостон, Масс.	5	2	23	5,000	92,000	2
3.	Вунсакет, Р. Ай.	6	2	13	13,000	92,000	—
	Разом	**25**	**16**	**71**	**66,000**	**370,000**	**6**
	Округи ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ						
1.	Центральна	6	—	3	—	11,000	—
2.	Міннеаполіс, Мінн.	6	1	3	10,000	50,000	—
3.	Ст. Луіс, Мо.	3	—	—	—	—	—
	Разом	**15**	**1**	**6**	**10,000**	**61,000**	—
	Необ'єднані Відділи в Америці	19	6	158	46,500	1,075,500	47
	Округи КАНАДИ						
1.	Торонто, Онт.	21	—	23	—	112,000	4
2.	Монтреаль, Квеб.	6	1	32	5,000	194,000	7
3.	Ніяґара, Онт.	10	4	17	35,000	187,000	1
4.	Захід Канади	13	—	4	—	14,000	—
	Разом	**50**	**5**	**76**	**40,000**	**507,000**	**12**
	Загальна сума	**387**	**118**	**1,115**	**621,500**	**8,133,000**	**153**

Союз Українок Америки...

Закінчення зі стор. 3

,,Дні Українського Музею", 67 відділ СУА у Філядельфії.

Музейний вечір відділу СУА округи Огайо.

,,Мистецтво сучасної афіші на Україні".

* 27—29 вересня 67 Відділ СУА у Філядельфії, діяльність якого повністю зосереджена на тому, щоб підтримувати Музей, влаштував свято ,,Дні Українського Музею". Експонувалась виставка творів українських мистців з приватних колекцій: це корифей українського малярства — Микола Глущенко; мистці із Закарпаття — Золтан Шолтас, Антон Кашшай; твори Георгія Кононова із Львова та творчість мистців українського походження, що проживають у Празі. Прибуток з продажу картин призначений на Музей.

* 6 жовтня 66 Відділ СУА у Ню-Гейвені організував полуденок, прибуток з якого призначений на Будівельний Фонд Музею. Про важливість існування Музею української культури в Ню Йорку промовисто наголосила у своєму слові пані Ірина Гладка, голова відділу. З словом подяки за багаторічну працю відділу на користь Музею та розвиток і популяризацію української культури виступив д-р Осип Данко, заступник голови Управи Музею. Він підкреслив, що праця відділу — це один з елементів громадської культури, і що така праця вагомо підтримує українські культурні установи.

* 17 листопада 102 Відділ СУА в штаті Індіяна відзначив день Українського Музею. В програмі свята — доповідь, ілюстрована діяпозитивами про історію створення Музею і його колекції. Доповідь підготувала Любов Волинець. Експоновані музейні афіші яскраво засвідчували виставочну працю Музею.

Д-р Микола Кушніренко...

Закінчення зі стор. 3

їнської Станиці (колишній табір) у м. Каліші, де були середньошкільні курси під назвою — гімназія ім. Шевченка. Кушніренко закінчив ту гімназію у липні 1926 року і переїхав ,,по зеленій візі" до Чехословаччини, у Подєбради, де була Українська Господарська Академія. Він поступив на економічно--кооперативний факультет УГА і закінчив її 1931 року, діставши диплом інженера-економіста.

Стан еміґранта й господарська криза примусили Кушніренка вчителювати на Закарпатті — тодішній ,,Підкарпатській Русі". В роки вчителювання досліджував, як економіст і соціолог, суспільно-господарський побут закарпатських сіл.

Після мадярської окупації Карпатської України, Кушніренко переїхав 1939 року до Праги і продовжував перервані правничі студії в УВУ; 1941 року завершив їх докторатом, від 1942 року був асистентом на катедрі соціології УВУ.

Переїхавши після війни до Америки, д-р Кушніренко закінчив студії бібліотекарства в Колюмбійському університеті, здобувши ступінь маґістра. Працював до виходу на пенсію в Конґресовій Бібліотеці. Як пенсіонер, ще три роки прожив у Вашінґтоні, потім переселився до Ґлен-Спею. У Вересні 1990 року переїхав до Філядельфії.

Управа Музею вдячна д-рові Миколі Кушніренкові за створення тривалого фонду — його вкладові для забезпечення майбутнього Музею.

Ретроспективна...

Закінчення зі стор. 3

Михайло Черешньовський, Втеча до Єгипту, 1953 рік, деревора́зьба

мостійних виставок Павла Лопати. Мрією мистця було виставитись на Україні. Влітку цього року відбулась його самостійна виставки в Національному Музеї у Львові. Твори маестра Лопати є у приватних колекціях Канади, ЗСА, Польщі і Чехо-Словаччини.

Важко в короткій газетній публікації охопити всі сторони і аспекти творчости мистців. В даній виставці було щасливе поєднання народного і професійного мистецтва. Гобелени добре доповнювали малярство своїм колоритом і гармонією барв.

Усі відвідувачі виставки вдячні авторам і організаторам виставки і говорять: ,,До нових зустрічей в Чикаго !".

П. Лопата: ,,Молода пара" (олія, 1990 р.).

Мистці з Торонто...

(Закінчення зі стор. 2)

М. Зазуля: ,,Бойківська мадонна" (вовна, ткацтво, 1990 р.).

наного з українським народним мистецтвом, а саме з мистецтвом Лемківщини. На відміну від попередніх творів, вирішених в основному тонально, роботи представлені на виставці буяли контрастом відкритих кольорів, площини композицій майстерно побудовані кубістичними формами, мистець сміло вписує у канву твору вишивку, писанку, народний орнамент.

Маестро Лопата вдався до клясичних, можна сказати, ,,вічних" тем: материнство, кохання, дерево життя. Роботи мають міцний малюнок, грамотну композиційну побудову. Для пов'язання постатей із тлом мистець застосовує пуантелістичну методу, засіб маленьких кольорових цяток, які проходять хвилями через частини постатей і тла.

З понад 30-ти малярських робіт, які були експоновані на виставці хотілось би відзначити: ,,Материнство І", ,,Молода пара", ,,Гуцульська ідилья", ,,Сопілкар".

Оповідь про творчість Павла Лопати не була б повною без теплих слів подяки дружині мистця Марії — це щира і добра жінка, активний суспільний діяч, яка разом з чоловіком служить доброму ділові і як ,,Берегиня" підтримує добрий дух їхнього творчого українського дому. На цю думку наштовхнув мене твір мистця ,,Муза".

На терені Канади і ЗСА відбулось понад 10-ти са-

Будинок Мазепи — Музей Державности

Заклик — афіша

Не віриться, що при температурі 18 ступенів морозу можна працювати, відновлюючи будинок гетьмана Мазепи. Після останньої зустрічі з директором державного заповідника „Стародавній Київ" Сергієм Кролевцем, яка відбулася в листопаді, ніхто не сподівався, що розпочаті роботи будуть в такому темпі виконувались. Вже усунено шкільну прибудівку, яка заважала нашому будинкові. Зруйновано задню стіну, яка відставала від усієї будівлі. Після осушення фундаментів їх відбудовано й скріплено, ще вмуровано туди залізні труби, залиті

Реставрація будинку

цементом. Вантажні автомашини вивозять і очищують подвір'я. Потужні крани достарчають матеріял. Нас запевняє С. Кролевець, що при температурі нуля всі роботи будуть приспішені. Даючи інтерв'ю на відеоплівку, С. Кролевець уважає, що сам задум Музею Державности й наша співпраця спонукує до активности і швидкого виконання робіт.

Зародок Музею Державности стане установою, яка поширить свої роботи не тільки на будинок гетьмана Мазепи, але й інші будівлі. Узалежниться воно також і від нашої співпраці в прибиранні документів і архівальних матеріялів, які мають відношення до боротьби за українську державність.

Було вирішено також звернутися до українців діяспори, по можности, вносити суми, або доповнити їх до 1,000 дол., що й буде помічене на промам'ятній бронзовій таблиці в Музеї Державности.

Досі зібрано суму 5,808 дол. Витрат не було. Потрібно щонайменше 30,000 дол. Пожертви просимо слати до: Self-Reliance a/c 5891, Fond Mazepj, 558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07306.

Маріян Коць

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА КАТЕДРА СВ. ВОЛОДИМИРА
160 Захід 82 вулиця в Нью-Йорку

ПОРЯДОК РІЗДВЯНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ НА 1992 РІК

ПОНЕДІЛОК, 6 січня — СВЯТ-ВЕЧІР:
Велике Повечір'я 2:00 год. дня
Суворий піст

ВІВТОРОК, 7 січня — РІЗДВО ХРИСТОВЕ:
Божественна Літургія
о 10:30 год. ранку

НЕДІЛЯ, 12 січня
Божественна Літургія
10:30 год. ранку
Після Літургії — Концерт колядок і щедрівок у виконанні хору „ДУМКА"
По Концерті — СВЯТКОВЕ ПРИЙНЯТТЯ

ВІВТОРОК, 14 січня
НАЙМЕНУВАННЯ ГОСПОДНЄ:
Божественна Літургія св. Василія Великого
10:30 год. ранку

НЕДІЛЯ, 19 січня
БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЄ ВОДОХРЕЩА:
Божественна Літургія
10:30 год. ранку

До ласкавої і численної участи в Богослуженнях, на Концерті колядок і щедрівок та в Святковому прийнятті запрошуємо побожне українське громадянство

Протопресвітер
о. Володимир Базилевський
— Настоятель
Голова Парафіяльної Управи —
Іван Куравський

ПІД ЗНАКОМ ДРУЖБИ І ЄДНАННЯ

В залі Українського Народного Дому в Ню Йорку під час обіду з нагоди Дня подяки. (Фото Осипа Старостяка).

— Як приємно зібратися отак разом за спільним столом і ніби одна велика родина відзначати якусь історичну подію. Хоч би оце національне свято. Свято країни, яка стала тобі другим домом, другою Батьківщиною, — ділився враженнями Петро Тищенко з Черкащини, який лише два дні тому приїхав до родини в Ню Йорку і потрапив, як кажуть, з корабля на баль, — до Українського Народного Дому на обід-зустріч з нагоди Дня подяки, що його влаштувала управа Клюбу сеньйорів при Товаристві „Самопоміч".

До подібних імпрез ми давно привикли. Для П. Тищенка, як і для кожного, хто вперше приїжджає з України і має нагоду бути на такій зустрічі, — це приємна несподіванка. Люди „там" привикли до різних зборів з довгими і нудними промовами, до прийняття резолюцій і постанов, які тут же забуваються і не виконуються... Але щоб отак разом засісти за столом... Ні, за роки, прожиті під совєтською владою, П. Тищенко такого не пам'ятає.

Як і мільйони американських родин, українці діяспори теж урочисто відзначили День подяки, що став близьким для нас, яких доля загнала на чужину. В цей день їли традиційного індика і наші гості з України. Їли і разом з нами дякували Богові за те, що існує Америка, яка надала притулок тисячам втікачів з України, що з тих чи інших причин змушені були залишити Батьківщину.

Наперекір українській традиції, святкова зустріч розпочалася майже у призначеній годині. Місця за почесним столом зайняли Лідія Савойка — голова Клюбу сеньйорів при Товаристві „Самопоміч", парох церкви св. Юра, генеральний вікарій Стемфордської дієцезії о. Патрикій Пащак, ЧСВВ, парох української автокефальної православної церкви Всіх Святих в Ню Йорку о. Григорій Рекуча, о. протоігумен Бернард Панчук, ЧСВВ, Богдан Кекіш — президент федерального кредитового кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку, Іван Винник — голова головної управи „Самопоміч", адміністратор Українського Народного Дому, Володимир Левенець — редактор газети „Свобода" і журналу „Наш Світ", Михайло Юзенів — голова Відділу об'єднання „Самопоміч", Михайло Савицький — член головні управи і член відділу „Самопоміч" в Ню Йорку.

Вечір відкрила господиня імпрези Лідія Савойка. Вона привітала отців, дирекцію та адміністрацію „Самопомочі", членів Клюбу сеньйорів, гостей і подякувала дирекції федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" за фінансування цієї зустрічі.

Іван Винник цікаво розповів про історію і традиції свята Дня подяки. Він підкреслив, що історія української еміграції нагадує історію тих перших пілігримів, що прибули на землю Вашінгтона з Англії на початку XVII століття, бо не могли терпіти від релігійних переслідувань. Українці, рятуючись від переслідувань большевицьких окупантів, теж змушені були шукати кращої долі на чужині і знайшли її у вільному світі, зокрема у З'єднаних Стейтах Америки. „Ми теж були гнані і переслідувані, — сказав І. Винник. — Першими поселенцями на американській землі були галицькі бідняки і малоземельні селяни, яких американські агенти вербували на працю у вугільні шахти. Їх використовували як дешеву робочу силу, однак зі своїх мізерних заробітків вони будували церкви, народні доми, фінансували „Просвіту", „Рідну Школу" та інші організації на рідних землях". Він підкреслив, що День подяки — це не тільки американське національне свято, але й у великій мірі українське родинне свято. „У цей день, — сказав він, — як на Різдво чи Великдень, збираються за столом усі члени родини, щоб спільно згадати минуле, подякувати Богові за те, що допоміг врятуватися від кігтів московських загарбників, відкрити очі своїм американським приятелям та знайомим перед смертельною загрозою від цього наїзника. А ми повинні дякувати Богові за всі ласки життя у вільному світі".

На закінчення І. Винник закликав всіх допомагати Батьківщині „чим можемо: словом, ділом, молитвою, щоб наші рідні на Україні не почували себе самотніми, щоб відчували нерозривну єдність з нами".

Від імени головної управи „Самопоміч", відділу кредитівки, Клюбу сеньйорів він побажав усім міцного здоров'я, витривалости в дальшій праці та щасливо зустрітися в цей день на другий рік. І. Винник попросив о. Патрикія Пащака провести молитву.

А яка імпреза може обійтися без пісні, чудової української пісні! Та ще й у виконанні відомого співака — соліста Львівського театру опери та балету Романа Цимбала. Він виконав українські народні пісні „Дивлюсь я на небо", „Стоїть гора висока" та дві італійською мовою. Акомпанював йому на фортепіяні лавреат міжнародного конкурсу піяністів у Парижі Василь Кавацюк, теж з України.

Отця протоігумена Бернарда Панчука ми знаємо як доброго проповідника і душпастиря. А цим разом він виступив у дещо незвичній ролі — як гуморист, і хоч був „неприготований до слова", його „слово" вийшло дуже добре і заля від душі аплодувала йому.

Мав нагоду виступити перед своїми клієнтами-вкладниками і спонсор ім презн — президент федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" Богдан Кекіш. Він привітав присутніх („особливо дорогих гостей з України") з святом і подякував „нашим піонерам" за те, що вони „створили 40 років тому цю кооперативу, яка нині працює на нашу громаду".

„У цьому році ми обходимо 40-річчя заснування нашої кредитівки, — сказав Б. Кекіш. — Не святкували і не святкуємо ми це свято гучними бенкетами, бо ці гроші краще використати на загальні потреби нашої громади — не тільки метрополітальної, не тільки в діяспорі, але й в Україні".

Золоті слова! Присутні зустріли їх оплесками схвалення. Ідея ця заслуговує на похвалу. На жаль, серед наших імігрантів трапляються, хоч і зрідка, люди, які думають інакше. І не лише думають, але й деколи висловлюють свої думки (а може й не свої) на сторінках газет з закликом не допомагати Україні. Правда, таких одиниці і вони, на щастя, погоди не зроблять.

Потім гостей ще довго забавляла відома наша артистка Іванна Кононів — розповідала гуморески, анекдоти, співала пісні, коломийки.

На закінчення виступили о. Патрикій Пащак „з жартівливими і поважними думками" та о. Григорій Рекуча. Він підкреслив заслуги наших сеньйорів, які „зробили те, чого не змогла зробити ні одна еміграційна група в Америці".

Лідія Савойка ще раз подякувала дирекції „Самопомочі" за спонсорство цього обіду-зустрічі, священикам, мистцям, управі Клюбу сеньйорів і особисто М. Савицькому та І. Винникові за допомогу.

Вечір пройшов напрочуд вдало, в теплій родинній атмосфері, під знаком дружби і єднання з братами і сестрами в Україні.

Роман Юревич

Коли цей допис був підготований до друку, надійшла сумна вістка, що несподівано померла Лідія Савойка — організатор цього цікавого вечора і багатьох інших імпрез. Пам'ять про неї і її добрі справи для української громади залишиться надовго в серцях усіх нас. — Ред.

Звернення

(Закінчення зі стор. 1)

українську пресу, зокрема християнську. Робимо зусилля, щоб українська пошта серед перших своїх поштових марок також відзначила Патріярха Йосифа у 100-ліття його народження. Можливе виготовлення звукових та зорових стрічок про життя та діяльність Ісповідника — Патріярха. Виготовлення меморабілій, які поширювали б святкову атмосферу та пригадували б „печать духа" великого праведника на житті, як його духовних нащадків, дітей Української Греко-Католицької Церкви, так і всього нашого народу.

Йдучи за кличем, що хто не шанує минулого, не вартий майбутнього, пошануймо належно цього велетня Української Церкви і Духа. Пошануймо належно, у всенародному єдиномислії, того, хто, як колись Мойсей довів свій народ до обітованої землі, щоб самому не ввійти вже до неї.

Хай же вітає його дух у вільній незалежній Україні та сповняються пророчі слова його заповітів.

За Головну Раду УПСО

Василь Колодчин, голова
Володимир Баран, секретар
Мирослав Лабунька, заступник — Америка,
о. митрат Роман Ганкевич, заступник — Канада,
Роман Кравець, заступник — Англія,
Леся Крип'якевич, Українська Молодь Христові — Україна,
Іван Гречко, Клюб Української Інтелігенції — Україна,
Олег Гнатюк, Братство св. Володимира — Польща.

Признаючись...

(Закінчення зі стор. 2)

ність не мають. Думаю, що Єльцин бажає мати в Україні економічного партнера (хліборобські товари з України, головно паливо з Росії — для обох сторін — це найдешевше джерело експорту-імпорту). Тому, вірю, вже віддавна існує між Єльциним і Кравчуком, порозуміння і співпраця. Єльцин до Кравчука: я змагаю до „Росії-Росії" без СССР. Але мені приходиться це не легко, бо прихильники „Росії — СССР" сильні і вважають, що Росія без колоній пропадає. Ти допоможи мені розвалити СССР, бо мені фронтально незручно. А коли Україна дефінітивно й остаточно відірветься від „Росії—СССР", СССР остаточно погине природною смертю, і погине ристає і Росія і Україна. Єльцин має на мій розсуд без сумніву прихильників між росіянами і русофілами України. Маючи забезпечення від нинішньої влади в Україні про меншинні права росіян, але і у вірі, що потужній родич із півночі прийде їм з допомогою, коли б націоналістичні кола на Україні брали верх, вони, а принаймні велика більшість із них, голосували у референдумі як льояльні громадяни України. І це дало на мій погляд той високий відсоток за незалежністю.

Ось так, признаючись до помилок в оцінці політичної ситуації в Україні, якщо йдеться про референдумське „чудо", я маю такі дещо на виправдання мого песимізму. На маргінесі скажу теж, що маю поважне підозріння, що між Єльциним і Кравчуком існувало заздалегідь домовлення про брестську формулу „комонвелту". Тому Кравчук діяв самопевно і відважно, хоч усе ж рискував, бо горбачовські сили при допомозі війська могли допомогти ворогам Єльцина. Треба сказати: як дотепер, президент Кравчук керує походом України до незалежності розумно. А про це нам у Господа і молитись, щоб дав нам ласку діяти у складних і важких умовах розумно. Це і найкраща запорука успіху того, що в даних умовах здійснити можливо.

В РІЗДВЯНОМУ зверненні до віруючих Патріярх Московський і всія Русі Алексій II оголосив 1992 рік ювілейним — роком 600-річчя з дня смерти Сергія Радонежського.

„Січневе свято"...

(Закінчення зі стор. 2)

...перед тінню днів минулих,
задумавшись хвилину, чола похилім —

кінчає свій вірш поет.

У цілому вірш Антонича відзначається не тільки мистецьким відображенням подій з 1918—19 років, але й глибоким патріотичним етосом. З кожного рядка віє щира пошана до творця 4-го універсалу й глибокий подив до тодішніх відважних бійців за свободу. До них належали й „нові поети", що перестали „побутовщити", а оспівували „горіння літ, що буйним спалахнули палом"; до них належав і сам Антонич, що глибоко переживав короткий етап „здійснених, прадавних мрій", добу самостійної української держави, добу „правди й волі", що проминула, та все таки залишила свій незатертий слід у серцях і умах народних мас.

Для нас, що з перспективи десятиліть маємо можливість оцінювати величні дні й роки національного зриву того часу, для нас, що часово віддалені від тодішніх подій, вони жевріють вогнем завзяття й прикладом фізичного й духового зусилля. Згідно з Антоничевим закликом — похилити чола перед „тінню днів минулих", ми хилимо чола теж і перед співцями тієї доби, в тому й перед самим поетом. Вважаємо, що наступні видання його творів, крім багатьох інших, включатимуть і наведений угорі вірш про „рік вісімнадцятий". Тоді „універсальний поет", виявиться теж і суто національним поетом-патріотом, що йшов у життя під гаслами „вона — одна і самостійна" й творив не тільки „для себе й муз", а й для сучасних йому патріотів і носіїв національно-державницьких традицій.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ та МАМИ

бл. п.
АННИ ЛАЗЕБНОЇ
з роду МОКІЙ

була відправлена
ПАНАХИДА
9-го грудня 1991 р. о год. 6-ій ранку
нашим Вельмишановним отцем Глібом в церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж.

Дякуємо сестрам і парохіянам, які молилися за душу покійної.

муж — МИКОЛА
та син — АНДРІЙ

В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ
нашого дорогого
СИНА, МУЖА, БРАТА, ВУЙКА, ХРЕЩЕННИКА

св. п. МИСТЦЯ
ОРЕСТА КАВКИ

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
в дні 6-го січня 1992 р., о год. 8:30 ранку
в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш.

Просимо приятелів і знайомих згадати його у своїх щоденних молитвах.

РОДИНА

Орестові Кавці

Життя має дивний парадокс, що в кожному розквіті є нові згасання...

МИСТЕЦЬ

Я не знала тебе,
Я не знала твоєї журби
Ані твоєї печалі —
Але я збагнула усе,
Коли глянула
На картини твої,
Що горіли незбагненним
Смутком краси
На вівтарнім
Престолі мистецтва...

І здавалось мені,
Що стою на горі —
Де карпатські ліси
Ніжним шумом туги
Заколишують мою душу,
І заздрю тобі...
Я увійшла у глибінь
Зачарованого світу.

Заніміла стояла я,
Вражена силою почуттів —
І вдивлялась
Оголеним болем
У твої плеїдні діти,
Потопаючи у неповторний
Стихійний вир
Барвистої палітри.

І здавалось мені,
Що з картин
Ясність скотилась
На матірні руки,
І саме тоді...
Затремтіла гірка сльоза
Утвого батька зіницях,
А обпалені мрії мистця
Все вище, і вище злітали
У безкраї зірниці...

Дітройт, червень, 1991 р. — Дарія Мельникович-Рихтицька

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і знайомими,
що у п'ятницю, 27-го грудня 1991 р.,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами
відійшла у вічність
наша найдорожча
МАМА й БАБУНЯ

СВ. П.
АННА ВАРЧАК
з дому ЄНДЖЕЙОВСЬКА

на 101-му році життя,
вдова по директорові народних шкіл в Україні,
нар. 1-го грудня 1891 р. в Лісниках, Бережанський повіт.

В глибокому смутку залишені:

донька — ОЛЕКСАНДРА КРУМШИН
внучки — ЛЮБА і СОНЯ
ближча і дальша родина в Україні

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в похоронному заведенні Лінколн Парк Фюнерал Гом, 625 McLean Avenue, Йонкерс, Н. Й.

ПАРАСТАС — 29-го грудня 1991 р., о год. 7:30 веч.
ПАНАХИДА — 30-го грудня, о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН — у вівторок, 31-го грудня 1991 р. з похоронного заведення о 9-ій год. ранку до церкви св. Михаїла в Йонкерсі, 510 N. Broadway, де відправиться Свята Літургія, опісля на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Філядельфійська Округа...

(Закінчення зі стор. 1)

(секретар Христина Ґербеги) — 10 членів. Інші Відділи придбали від одного до 9 членів. 17 відділів від січня до вересня не придбали ні одного члена.

Василь Пастушок у своєму слові заторкнув справи Союзівки, союзової будівлі і видавництва. Союзівка продовжує успішно виконувати ролю українського культурного центру, тут виступають найкращі мистецькі сили Америки й Канади, а в останній рік оселю відвідало багато ансамблів та окремих артистів з вільної України. Завдяки тому Союзівка стала ще більш популярною. Її прибутки на кінець серпня становили 1,049,623 дол. Союзова будівля за останніх вісім місяців отримала за винайм канцелярійних приміщень 1,761,701 дол. Доповідач відзначив, що в Союзовому Домі є частина канцелярійних приміщень опорожнених, бо у цій околиці тепер збудовано багато модерних домів і виникла поважна конкуренція. Щодо видавництва, то число читачів щоденника „Свободи" і англомовного тижневика в останніх місяцях значно збільшилось.

Після доповідей відбулася дискусія у якій заторкнено загальні справи Союзу й Округи. Слово забирали д-р Богдан Гнатюк, інж. Михайло Нич, мґр Володимир Яців, Петро Тарнавський, Микола Пришляк, Яким Козел, Юрій Будерацький і Андрій Кушнір.

Гостя з України проф. Віра Принько у своєму виступі сказала, що є дрогобичанкою, але вже від довшого часу викладає українську літературу в Миколаївському будівельному училищі, (біля Одеси), який є єдиним не лише в Миколаївській області, але й в Україні, де всі предмети викладаються українською мовою. Відтак розповіла про сучасне життя українців, діяльність Руху, в якому є активною, та ситуацію напередодні референдуму 1-го грудня.

Перед закінченнм нарад голова Округи С. Гавриш закликав присутніх секретарів активізувати організаційні справи, щоб квоту Округи виконати на 100 відсотків. А це, в свою чергу, допоможе виконати квоту Союзу — 2,000 нових членів.

Відтак він висловив подяку всім присутнім за участь в нарадах, зложив подяку гості з України за будуючі слова і запросив всіх до традиційної перекуски — гостини.

Львів'яни...

(Закінчення зі стор. 1)

тична, як на наші уявлення, продуктивність: 9.000 батерок на добу. І якщо совєтські акумулятори мають гарантійний термін 18 місяців, то американські — 50 місяців. Та й вага совєтської батерки в чотири рази більша, отже — чотирикратні витрати свинцю й інших дорогих матеріялів. Але ціна підприємства кусається: 10 мільйонів долярів. Де взяти грошей? Неоригінальне запитання, правда? Очевидно, ви в редакції чуєте його постійно?" Так, і щоразу відповідаємо однаково: гроші беріть звідти, звідки їх беруть американці — з власної голови.

„О, добра відповідь! Ми цього тепер вчимося щодня, особливо після передання під юрисдикцію республіки колишніх союзних підприємств. Таким чином, за автонавантажувачі, що їх Львів продає Польщі, по 20.00 дол. за один, дістанемо приблизно мільйон долярів. Новий Розділ і Ново-Яворівськ щороку експортують мільйон тонн сірки. Валюта — 240 долярів за тонну — ще донедавна осідала в Москві, ненаситний „центр" вивозив наше багатство вже не задля реальних потреб, а для запасів, звалюючи сірку в старі копальні на території Росії. Маємо ще у Стебнику виробництво мінерального підживлення для поля Амофос і калійних мінеральних солей — це також дасть неабиякий прибуток. Та мушу вам відверто сказати, що українські голови нині повинні бути зайняті не тільки грішми, але й екологічним оздоровленням нашої страждепної землі — цього від нас чекають наші діти".

Якщо вже порушено тему дітей, то чи не скаже шановний львів'янин, бодай коротенько, які завдання він вирішує як голова депутатської комісії з питань освітим науки і культури? „Процес національного відродження стане справді незворотнім, коли він почнеться від школи. Саме тут сформується український інтелектуальний потенціял. Ми будуємо національну школу, метою якої є гуманізація освіти, подолання комуністичних педагогічних догматів, відкритість до світового досвіду".

НЕ ЗВАЖАЮЧИ на не надто втішні передбачення економічної ситуації в країні, американська біржа напричуд всім поводиться зовсім не так, як цього сподівалися. Аналітики твердять, що саме цей такий помітний торговельний зріст на біржі є найкращим барометром близького економічного звороту до кращого. З цією думкою годяться не тільки аналітики, але також і видатні економісти та фінансисти.

СПОСТЕРІГАЧІ та аналітики твердять, що американські фірми трактують країни колишнього Совєєтського Союзу, як дикі території з непедбаченими можливостями, коли йдеться про торговельні спілкування. Будучи свідомі того, що небезпека є велика, вони все ж таки є готові вкласти великі суми гроша у спільні чи окремі підприємства та виробництва в цих країнах. Одначе не тільки мова тут про конкретні фонди. Чимало закордонних фірм, надіючись на великі прибуткові можливості, ідуть туди з пропозиціями свого вміння, вживаючи тамошні сировини та робітника, що є небагато таншими.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СЕРЕДА, 1-го СІЧНЯ 1992 р.

Трентон, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Запорозька Січ 245-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 477 Jeremiah Ave. Порядок денний: звіт уступаючої управи і вибір нової на 1992 рік. — За Управу — М. Мартиненко, секр.